

Poština v SHS plačana v gotovini.

CVETJE

z vrtov
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XLII. tečaj.

5. -6. zvezek.

V Ljubljani 1925.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebinà 5.—6. zvezka.

	Stran		Stran
Bog Sveti Duh	65	Marijina mašna zveza v Mariboru	86
Venček cvetic P. Placidu na grob	68	Spomini iz misijonskega življenja	86
Asketična šola ali vadnica popolnosti	70	Razgled po serafinskem svetu	93
Redovna molitev tretjerednikov	77	Príporočilo v molitev	94
Dolžnosti tretjega reda	80	Zahvala za uslišano molitev	95
Tretji red v Ameriki, zlasti v Čikagu	84	Darovi	96

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Molitvenik bo dotiskan sredi junija, petnajst dni na to ga bomo začeli razpošiljati. Prihodnji zvezek Cvetja bi se vtegnil zakasnití za nekaj dni. Prosimo potrpljenja.

Književnost.

Sveto Pismo novega zakona prvi del: Evangeliji in Apostolska dela. Po naročilu dr. Antona Bonaventura Jegliča ljubljanskega škofa priredili dr. Fr. Jerè, dr. Gr. Pečjak, dr. A. Snoj. Ljubljana 1925. Izdala Bogoslovna akademija. Knjiga 7. Založilo Katoliško tiskovno društvo. — Ocene o tem prevodu sv. pisma so polne pohvale. Tudi mi se veselimo te izdaje in želimo vsem gospodom, ki se pri tem delu trudijo, obilno božjega blagoslova in vneme, da bi mogli kmalu dati v tisek tudi nadaljne knjige sv. pisma. Prav posebno nas je razveselil prevod besed angeljevega pozdravljenja: „Zdrava, milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena ti med ženami“ (Luk. 1. 28). — Knjigo priporočamo vsem.

Tretjeredne vaje za maj in junij.

Ljubljana: M. shod: 17. maja ob 3. pop. in 21. junija ob polu 5. uri pop.; za za-
držane: naslednji gan ob 5. zj. v dvorani. — **Poduk za novince:** 24. maja in 28. junija
ob 4. pop. — **Odborne seje:** za moške po navadi, za ženske: 21. maja in 29. junija ob
po litanijah. — **Maribor:** M. shod: 21. maja, 29. junija. — **Novomesto:** M. shod: tretjo
nedeljo v mesecu ob polu 4. pop.; po shodu poduk za novince.

P. ANGELIK.

Pregled knjig in spisov (literature) o tretjem redu sv. Frančiška Asiškega.

(Dalje.)

IV. Nabožno slovstvo za ude tretjega reda.

- Franziskus-Stimmen.** Religiöse Monatschrift. — Paderborn 1916 nsl.
St. Franziskus-Bote. Organ des dritten Ordens, und gewidmet der Verehrung des
heiligsten Herzens Mariens. — Cincinnati, Ohio 1893 nsl.
Glasnik sv. Ante. — Sarajevo 1905 nsl.
Glasnik sv. Franje. Mjesečno glasilo pokorničkoga ili Trečeg Reda sv. Franje. —
Zagreb 1896 nsl.
St. Francisci Glöcklein. — Innsbruck 1878 nsl.
Guida al Terziario Francese nel secolo. Periodico mensile. — Novara 1887 nsl.
The Franciscan Herald, a monthly remembrancer for English speaking Tertiaries. —
Ulcombe, Clevedon (Somerset) 1886 nsl.

CVETJE

XLII. tečaj.

V Ljubljani, maj - junij 1925.

5.-6. zvezek.

Bog Sveti Duh.

(Dalje.)

Zakaj je koristno, Boga Sv. Duha goreče častiti?

Iz prave pobožnosti k Sv. Duhu moremo zajemati veliko korist. Rimski katekizem uči: „Po jasnem spoznanju nauka o Sv. Duhu boš imel posebno to korist, da boš pri pazljivem premišljevanju spoznal, da je vse, kar imaš, dobrota in dar Sv. Duha. S tem se boš učil o sebi skromniše in ponižniše misliti, ter boš začel vse svoje upanje staviti na božjo pomoč. To je prvi korak, ki vodi človeka k največji modrosti in blaženosti.“

Razen te milosti in vaje v ponižnosti boš po gorečem češčenju Sv. Duha še mnoge druge dobrote in milosti zadobil. Pobožnost in ljubezen do Sv. Duha je namreč tisti zlati ključ milosti, s katerim si odpiraš prístup k Njegovi neizmerno bogati zakladnici, iz katere ti Sv. Duh z največo radodarnostjo hoče deliti milosti nad milosti, ako ga goreče častiš. On je večna ljubezen, zato je njemu večje veselje dajati milosti, kakor tebi jih prejemati. On hrepeni tebe prav srečnega narediti. Še bolj želi Sv. Duh tebe zelo osrečiti, kakor želi ljubeča mati svojega otroka srečnega videti. Zato pravi božja Modrost: „Pri meni je vsa milost življenja in resnica, pri meni je vse upanje življenja in čednosti. Pridite k meni vsi, ki me želite in nasitite se mojega sadu; zakaj moj duh je slajši ko med in moj delež boljši ko strd in satovje . . . Kedor mene posluša, ne bo osramočen; in kateri v meni delajo, ne grešijo. Kedor mene pojasnjuje, bo imel večno življenje“ (Sir. 24, 25—31).

Zakaj je potrebno Sv. Duha prav goreče častiti?

Češčenje Sv. Duha je za vsakega kristjana potrebno, ker je to volja božja. Bog se nam je v treh osehah razodel in se daje spoznati po delih. Zato pa hoče, da mi vse tri osebe priznavamo, ljubimo ter molimo, in da posamezna dela božja tudi posameznim božjim osebam polni hvaležnosti pripisujemo, kakor dela sv. pismo nam v podučenje.

Boga Sv. Duha moramo tudi zavoljo tega prav goreče častiti, ker ni nič dobrega, kar bi mogli storiti, če nam Sv. Duh k temu svoje milosti ne

podeli. Bog Sv. Duh je delivec vseh milosti. Brez njega nismo zmožni niti eno dobro misel obuditi.

Bl. Janez Vijanej pravi: „Brez Sv. Duha smo kaker kamen na potu. Vzemi v eno roko mokro gobo, v drugo moker kremenec, stiskaj ju enakomerno; iz kremenca ne bo nič priteklo, iz gobe boš pa vode v obilnosti dobil. Goba je duša, katera je polna Sv. Duha, kremenec pa mrzlo trdo srce, v katerem Sv. Duh nê prebiva.“

Nadalje je češčenje Sv. Duha za vsakega potrebno, ker je ravno tako, kaker Oče in Sin, pravi Bog ter neomejen Gospod nebes in zemlje. Ko takega ga moramo moliti, kaker Očeta in Sina, ker je njima popolnoma enak po moči, veličanstvu in velikosti ter ima isto naravo in bistvo ž njima.

Neovrgljiv dokaz za neogibno potrebo češčenja sv. Duha najdemo v sv. pismu, posebno v opominih in naukih velikega duhovnika in učenika nove zaveze, Jezusa Kristusa. Popolnoma umevno je, da se mi vsled nepopolnega spoznanja skrivnosti presvete Trojice, v češčenju Boga in v naših pobožnih verskih vajah ne smemo po tem ravnati, kar je površno premišljeno in naši pameti najbolj ugodno, ampak se moramo držati naukov in zapovedi edino-rojenega Sina božjega, ki je sam v Očetovem naročju božje skrivnosti gledal in jih nam oznanjeval. Tukaj velja, kar pravi za sv. Hilarijem Maldonat (eden največjih razlagavcev sv. pisma): „Mi se moramo ko pokorni otroci po Kristusovih besedah ravnati. Tiste, ki tega ne storijo, ne vodi Sv. Duh.“

Kaj nas tedaj uči Jezus Kristus o potrebi posebnega češčenja Sv. Duha? Za odgovor na to vprašanje naj služijo poslovilni govori Jezusovi, ki so zapisani v evangeliju sv. Janeza (14—17).

Jezus je v ustanovitvi najsvetejšega zakramenta svojim vse dal, kar je imel v svojem božanstvu in človeštvu. Tu se je izkazal ko njihovega najboljšega prijatelja s tem, da je pretil za nje in za vse svojo kri. Kljub temu je bilo razpoloženje apostolov naravnost otožno. Ko jih je pred tremi leti k svojemu nasledovanju poklical, takrat je veličanstvo in ljubeznivost njegove osebe nanje tako vplivala, da so na njegovo besedo vse zapustili; njegovo ljubezni polno občevanje ž njimi jih je obilno odškodovalo za vse žrtve. Sam jih je večkrat spomnil na veliko srečo, katere so se veselili v osebнем občevanju ž njim: „Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite“ (Luk. 10, 23). Naprej jim je povedal, da se bodo pozneje v svojih stiskah po enem teh dni hrepeneče ozirali: „Prišli bodo dnevi, ko bote želeli videti enega izmed dni Sinu človekovega, pa ga ne bote videli“ (Luk. 17, 22). Sv. Janez se je silno radoval še v visoki starosti, da je slišal, videl in se dotikal njega, ki je bil od začetka (1 Jan. 1, 1). To so bile radosti, katere so vživali tisti, ki so živeli v času umrljivega življenja Jezusovega. Bivanje Jezusovo v najsvetejšem Zakramentu ne more te neizrekljive radosti popolnoma nadomestiti. Zato ni čuda, da so bili apostoli pri slovesu od Jezusa žalostni.

Pa vendar od Jezusa pričakujejo tolažbe. On jim jo da in sicer Sina božjega vredno tolažbo, ki ni obstojala v slabotnih besedah, ampak taka, ki je vplivala veselo srčnost v srca in dajala moč apostolom in vsem, ki so se oklepali in se še sedaj držijo njegovega nauka.

S čim tolaži božji Odrešenik svoje? K čemu jih opominja? On pravi: „In jaz bom prosil Očeta in vam bo dal drugega Tolažnika, da ostane pri vas vekomaj Duha resnice . . . Ne bom vas zapustil sirot“ (Jan. 14, 16—18).

Jezus imenuje Sv. Duha „drugega Tolažnika“, ker Kristus je in ostane tolažnik na popotovanju tega življenja, ali popoln tolažnik naj nam on po načrtu božje previdnosti od svojega vnebohoda ne bo več, ampak Sv. Duh naj ko „drugi Tolažnik“ dopolnilno nastopi.

„To sem vam govoril, ko sem bil pri vas. Tolažnik Sv. Duh pa, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, vas bo učil vse, in vas opomnil vsega, kar sem vam povedal. Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne kaker daje svet, ga vam jaz dam“ (Janez 14, 25, 27). „Ali resnico vam govorim: za vas je dobro, da grem. Zakaj ako ne odidem, Tolažnik ne bo k vam prišel; če pa odidem, vam ga bom poslal“ (Jan. 16, 7).

Te besede so določne in jasne. Dobro je za vas, da vas moja vidna postava zapusti in na moje mesto drugi Tolažnik stopi, ki naj vas več ne zapusti. „Le ako bo drugi Tolažnik“ na moje mesto stopil, in če se bote tudi vi Sv. Duha držali in ga enako Očetu in Sinu prav goreče častili, bote dosegli tisto stopinjo spoznanja, ljubezni in moči, katera je h krščanskemu življenju potrebna. Če ga pa ne bote častili in se ne opirali na njegovo pomoč, tedaj bote na veke ostali sirote, ubogi, zapuščeni otroci, ki v sebi nimajo nobene moči in zunaj sebe nobenega nimajo, ki bi jim mogel biti v podporo.

Čas se je bližal, v katerem naj bi bil z Jezusom vzet apostolom in Cerkev tolažnik, pomočnik in razveseljevalec. Za to britko izgubo obljubi Jezus Cerkev nadomestila. Drugi Tolažnik vstopi, po Sinu od Očeta izprošen, Duh resnice, Bog Sv. Duh. Ta deluje od časa svojega poslanstva neprenehoma v sv. Cerkvi in bo deloval do povratka Jezusa Kristusa. Ves ta čas je sv. Duh „oskrbnik Cerkve“, njena pomoč in njen varih, njena tolažba in veselje sredi bojev in zmag.

Večni načrt presvete Trojice, da dosežemo zveličanje, je kaker znano sledeč: Bog Oče je v svoji neizmerni ljubezni do nas, da dosežemo odrešenje, poslal svojega najprisrčniše ljubljene Sina na svet, da bi nam s svojim britkim trpljenjem in grenko smrtjo večno zveličanje zadobil (Jan. 3, 16; Rimlj. 8, 32). Bog Sin nas je tako zelo ljubil, da je za nas najgrozovitiše smrti na križu umrl, in tako ne samo božji pravičnosti zadostil, ampak da je tudi nam neskončno velike zasluge pridobil. Te zasluge Jezusa Kristusa naj pa Sv. Duh v apostolski cerkvi razdeljuje. On je delivec milosti, on je učenik in mi smo dolžni k Sv. Duhu se zatekati. O tem smo podučeni. Kedor se tedaj od Sv. Duha oddaljuje, kedor Sv. Duha noče častiti, njegovo življenje se ne vjema sè zapovedmi in ne more doseči popolnosti.

Apostoli so se natančno ravnali po zapovedih božjega Odrešenika. Izpolnili so najtočniše zadnjo voljo svojega učenika in se obračali na Sv. Duha. Sv. Pavel govori v svojih listih več ko stokrat o Sv. Duhu. Za plačilo se je zgodila v njihovi notranjosti taka sprememba, kakršne triletno občevanje sè Zveličarjem ni doseglo. Zgledu apostolov so sledili drugi svetniki. Posebno

so se odlikovali po svoji ljubezni in pobožnosti do Sv. Duha sv. Atanazij, sv. Bazilij Veliki in njegov brat sv. Gregorij iz Nisa, sveti škofje in cerkveni učeniiki Ciril Jeruzalemski in Aleksandrijski, sv. Ambrož, sv. Avguštin, sv. Gregor Veliki, sv. Bernard, sv. Filip Nerij, sv. Terezija in sv. Alfonz. Več od njih je spisalo cele knjige v njegovo slavo.

Ta naročila našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa glede češčenja Sv. Duha pa ne veljajo samo apostolom in svetnikom, ampak tudi nam vsem. Da to jasno spoznamo, primerimo na kratko svoje stanje sè stanjem apostolov po vnebohodu Jezusovem. Nič nismo na boljšem, kaker so bili apostoli takrat. Tudi mi ne vidimo Jezusovega veličanstva, ne gledamo njega telesne postave, ne slišimo ga govoriti, ne vidimo prisrčnosti, miline in ljubezni, ki so nekdaj tisoče množice nanj vezale, da so cele dni in noči pri njem vstrajali. Imamo sicer najsvetejši Zakrament in prav dobro vemo za to božjo dragocenost, včasih občutimo tudi v njem skrito nebeško moč, toda večinoma nam to priča le vera, čutno pa vender le ne moremo opaziti njegove pričujočnosti. Gledanje njegovega poveličanega telesa nam je pridržano za posmrtno življenje.

Ako je pa stanje apostolov po Kristusovem vnebohodu isto ko naše sedanje, potem veljajo brez vsake dvojbe njegovi zadnji opomini in ukazi tudi za nas. Prav veliko tolažbo in zelo veliko milosti bomo dobivali, če si prizadevamo tem naročilom ustrezati. Kedor tega ne stori, ne more nobenih posebnih milosti od delivca Sv. Duha pričakovati. (Konec prihodnjč.)

Venček cvetlic P. Placidu na grob.

Kar ne moremo se vživeti v misel, da nas je nepozabni P. Placidus res zapustil. Zakaj ne? Morda zato, ker je tako naglo odšel, da se še do dobra posloviti nismo mogli? Dejali boste: Zato, ker je bil tako odličen član provincije in zlasti ljubljanskega samostana, da si ne prve ne drugzega brez njega skorej ni mogoče misliti. Imate tudi prav! Sicer pa, naj bo že tako ali drugače, saj so nam še sedaj kar tuji in neprijetni trenutki, ko so naše solze polzele na grob, ki je sprejel vase dobršen del našega srca. Zato čakamo in čakamo, morda le zopet zaslišimo drsajoče korake svojega očeta, češ, saj se še vrne! Pa nas bo vnovič ogovoril s tistim povdarkom in tako ljubeznivo, kaker je znal samo on: „No, kako je?“ — Tako nekako nam šepeta srce. Toda razum govori drugače! Njegove resne besede že dolgo poslušamo in vso težo tudi bridko čutimo. — P. Placida ne bo več nazaj; toda spomini nanj so nam ostali. Le ti niso šli ž njim, pa iti tudi ne smejó!

Nekaj takih vam želimo nanizati. Samo priproste. Radi bi jih kot venček položili rajnemu na grob, ko majhino znamenje velike hvaležnosti!

Mnogi ste poznali našega pokojnega P. Placida, posebno Ljubljčanom je v živem spominu. Dan za dnem ste ga lahko videli. V molitev vtopljen je prejšnja leta v lahki hoji, zadnja leta pa težkih korakov prehodil večje ali manjše število ljubljanskih ulic in cest. Vleklo ga je k dušam, ki so ga želele in k tistim, ki ga niso pričakovale. Vsem je prišal Gospoda in njegov mir, ubogim tudi zemeljske dobrine. Sicer ste ga pa v jutranjih urah in proti večeru gotovo dobili doma v spovednici, delečega zakrament božjega usmiljenja. Sočutje z dušnimi in telesnimi trpini je bilo gotovo najbolj značilna poteza resnično lepega p. Placidovega značaja. Trditev, da se je izživel za bližnjega, ni beseda brez vsebine. Od ranega jutra

— vstajal je vedno ob štirih zjutraj — do nekako devete ure dopoludne je presedel v spovednici. Nato je šel spovedovat v razne nunske samostane in obiskovat bolnike, ki jih je imel v vseh ljubljanskih župnijah. Okrog poludneva je bil doma. Popoludne zopet isto delo za duše, deloma v mestu, deloma v celici in v cerkvi. Do poznega večera. Umevno, da se je spovedovanje zadnje tri ali štiri dni v tednu, pred prazniki in prvimi petki, v adventu ter postu še zdatno pomnožilo. Ne pretiravamo, ako trdimo, da je bilo p. Placidu spovedovanje — življenje. Seveda, trdo življenje. Večkrat smo ga videli silno izmučenega. Pa smo ga vprašali: „Kajne, da ste močno utrujeni?“ „Bo že, bo že, delo je življenje“, nam je mirno odgovoril. Včasih je še pristavil: „Delo mora imeti značaj pokore.“ Tožil ni nikedar. Vedeli smo sicer, da mu bo po dolgem utrudljivem spovedovanju počitek dobro del. Toda, ta ali drugi domačih je še potreboval njegove pomirljive besede. Na vprašanje: „Ali Vas smem tudi jaz malo ponadlegovati?“ je sledil vedno ljubezniv odgovor: „Le pridite, kedar hočete!“ Kedar se je kedaj njegovemu dušnemu vodstvu izročil, na tega še tako zaposlen, ni pozabil, tudi v hudi bolezni ne. Lahko ste mu predložili razne dvojbe in pomisleke, bodisi o časnih, bodisi o dušnih zadevah. Na vse vam je dal točen odgovor, ki je temeljil na nadnaravnih razlogih. Zato ugibanja in kolebanja ni poznal, kaker tudi razzodbe niso bile nikedar dvoumne. Jasno in določno je povedal brez omahovanja.

Vsled svoje častitljivosti, ljudomilosti ter bogatih življenjskih izkušnje je imel pristop skorajda k vsaki bolniški postelji. Kjer ni uspela beseda drugih,

P. Placidova ni bila zastoj. Prej tudi ni odnehal. Pri nekem bolniku je bil šestkrat; šele med sedmim obiskom se je duša odzvala glasu milosti božje. Kedo drugi bi obupal, p. Placid ni. Podobnih slučajev ni bilo nalo.

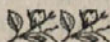
Koliko se je trudil, da je bilo Brezje l. 1898. izročeno provinciji v oskrbo. Kaj vse je žrtvoval, da je postavil l. 1907. cerkev in samostan na Viču. Na vso moč ga je lani bolelo, ko je provincija izgubila Pazin, Gorico, Sv. Goro in sv. Višarje.

Da ste ga videli, s koliko vnemo je donášal denarne prispevke za nameravano cerkev sv. Frančiška v Spodnji Šiški! Pisem ni rad pisal, saj tudi ni utegnil. Toda, ko je šlo za Frančiškovo cerkev, je brž prijel za pero. Izslediti in odpreti je hotel vse mogoče vire. Ponovno nam je zabičeval: „Cerkev sv. Frančiška bodi vaša prva skrb!“ Umeli smo te besede ko resen opomin. Ves zdelan od bolečin je mirno poslušal, ko mu je sobrat poldrugi dan pred smrtjo poročal, da je srečno odstranjenih nekaj težkih pomislov, ki so zidavo cerkve sv. Frančiška precej ogrožali. Sklenil je roke, uprl pogled v križ ter iz cele duše spregovoril: „Hvala Bogu!“ „Samo to še želim, da bi videl novo šišensko cerkev,“ tako se je v zdravih dneh pogosto izrazil. Z veseljem je sicer gledal in sè zajemanjem pregledoval načrte nameravane cerkve; močno so mu ugajali; toda, predno so se začeli uresničevati, mu je Gospod zaprl telesno oko.

Zakaj vse to navajamo? Da povdarimo njegovo skrb za duše. Le ta ga je vodila pri vsem njegovem delovanju. Veselilo ga je, ako je uspel; užalilo, ako ni. Toda, tudi pri največjih razočaranjih ni obupal, ampak je vse prepustil Bogu. „Bo že ljubi Bog tako naredil, da bo prav“, je bodril sebe in nas vse.

Še nekaj ur pred smrtjo, ko so mu misli begale semintja, je bil pri dušah. „Pojdimo no!“ tako je ponavljal. „Kam pa?“ smo ga vpraševali. „Na delo, v cerkev, ljudje čakajo,“ nam je odgovarjal. Tako so bili zadnji trenutki najlepši odmev življenja, ki je bilo vse prepleteno z dejansko ljubeznijo do duš.

(Konec prihodnjic.)

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

4.) Molitev mora biti ponižna in skesana.

Molitve mora biti ponižna.

onižno molimo, če se pri molitvi spominjamo svoje dušne slabosti in grešnosti. Rimski katekizem pravi: „Prva stopinja k molitvi je ponižen čut, združen sè spoznanjem svoje grešnosti.“ Kar tiče greh, mora molivec pomisliti, da ni samo nevreden od Boga kaj prejeti, temveč da celo ni vreden pokazati se pred obličjem božjim.

Ponižnost je bistvena lastnost molitve, brez nje ni nobene molitve. Kaj delamo, kadar molimo? Ali častimo in hvalimo Boga in ga molimo, ali pa se mu zahvaljujemo in ga prosimo dobrot.

Če ga častimo, hvalimo in molimo, s tem spričujemo, da je on gospodar neba in zemlje, vir vsega dobrega, mi pa smo v primeri z njim prazen nič. To je izraz ponižnosti. Če se mu zahvaljujemo ali prosimo dobrot, spričujemo, da je vse, kar smo in kar imamo, od njega, da si sami ne moremo pomagati in smo popolnoma odvisni od njegove dobrotljivosti. In to je zopet izraz ponižnosti.

Kedor se torej ne ponižuje v molitvi, ampak se Bogu bliža prevzetnega srca, on ne moli, marveč se samo hlina, da moli. Ne smemo se tedaj čuditi, če Bog molitev ošabnega zavrže, molitev ponižnega pa spremlja z milostjo. Komu ni znana prilika o farizeju in cestninarju in njihovi molitvi? Kako različni so bili sadovi molitve obeh mož! Molitev ošabnega farizeja je bila zavržena, ponižnega grešnika pa sprejeta.

Le ponižni sme upati, da bo uslišan. Le ponižnemu veljajo besede Sv. Duha: „Molitev ponižnega človeka oblake predere, in se ne utolaži, dokler se tja ne približa, in ne odstopi, dokler je Najvišji ne pogleda“ (Sir. 35, 21). Kralj David zagotavlja, da „bo Gospod gledal na molitev ponižnih in ne bo zaničeval njih prošnje“ (Ps. 101, 15).

Kaj je za berača bolj spodobno, kaker da se poniža pred njim, katerega pomoči prosi. Napuhnjjen berač je prava spaka in grdoba, kedo mu bo kaj dal? „Tudi mi, kedar molimo, smo berači, ki Boga prosimo miloščine“ (Sv. Avguština). Kako ponižen je bil stotnik, ki je za bolnega hlapca prosil: „Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho, temuč reci le z besedo in moj hlapec bo ozdravljen“ (Mat. 8, 8). In kako hitro je bil uslišan!

Janez Gerzon pripoveduje o nekem božjem služabniku, ki mu je način svoje molitve tako-le opisal: „Več ko 40 let sè vso marljivostjo gojim molitev. Nisem pa našel izdatnišega načina molitve, kaker da se vržem na kolena pred gospoda v prepričanju, da sem nezmožno dete, ali da sem ubog, slep, vsega oropan berač, ali da sem velik hudodelnik“ (Lohner Bibl. II. 633).

Sv. Katarina Sijenska bi bila rada zvedela, katera molitev Bogu najbolj dopade. Jezus je svoji zvesti nevesti med molitvijo razodel, da molitev ponižnega človeka: „Vedi, moja hči, da bo tisti prejel vse čednosti, ki vstraja v ponižni molitvi“ (Alfonz Ligv.).

Kedor v vsi ponižnosti stopi pred Gospoda, bo od njega vse prejel, kar prosi; kedor se pa brez nje bliža svojemu Bogu, naj se ne zanaša, da bo sploh kaj prejel. Kedar tedaj molimo, moramo s ponižnim duhom moliti in govoriti kaker svoj čas prerok Daniel: „Nagni, o Bog, svoje uho in poslušaj, ker ne na svojo pravico, ampak na tvoje obilno usmiljenje pokladamo svoje prošnje pred tvoje obličje“ (Dan. 9, 18).

Molitev mora biti skesana.

Ni dovolj, da je molitev ponižna, ampak mora biti skesana. Kedaj je molitev skesana? Takrat, kedar med molitvijo obžalujemo svoje grehe in

imamo trdno voljo poboljšati svoje življenje. Skesana in ponižna molitev je Bogu vselej všeč in je vsikedar pripravljen, uslišati jo.

Kralj David je skesanega srca prosil Gospoda, naj ga ne zavrže. Bog se ga je usmilil in mu je greh odpustil. Zgubljenega sina je oče sprejel, ko je potr in skesan klečal pred njim. Magdalena se je v solzah zgrudila k Jezusovim nogam in obilni dolgovi potrte duše so bili izbrisani.

Pomisli, da ljubezen božja tudi tebe siloma priganja, da moliš ponižno in skesano. Če tako storiš, si gotov, da bo Bog uničil dolžno pismo, katero so mu v roko potisnili tvoji grehi.

Ko je spokornica Tajda prosila sv. Pafnucija za navodilo pri molitvi, je odgovoril mož božji: „S tvojimi ustmi, oskrunjenimj z nečistim govorjenjem nisi vredna izgovarjati božje ime. Zatorej moli vselej le s temi besedami: Ti, ki si me vstvaril, usmili se me!“ Tri leta je molila na ta način in je dosegla usmiljenje božje in svetost.

Če smo posnemali spokornike v grehah, posnemajmo jih tudi v skesani molitvi. Marisikaj iz našega nerednega življenja nas mora nagibati k slični molitvi. Grehi naše mladosti, nezvestoba, nestanovitnost v vseh dobah našega življenja, negotovost našega zveličanja, vse nas opominja, da molimo s potr in ponižnim srcem. Vsi moramo govoriti s prerokom: „Ubog sem in slab, Bog pomagaj mi! Moj Gospod in moj odrešenik si ti, Gospod nikar se ne mudi“ (Ps. 69, 6). Glej, to je molitev, ki grešniku predere oblake. — Mi smo pa tako slabi, da niti ne spoznamo, kako potrebni smo božje pomoči; zato smo tudi tako nemarni v molitvi.

Kako otroško ponižna in skesana je bila našega serafinskega očeta molitev, katero je nekoč vjel brat Leon, skrit v gošči gozdnega drevja in je sestala iz sledečih besed: „Moj najljubezniviši Gospod in Bog! Kaj si ti in kaj sem jaz? Gospod, ti Najvišji, ti Najmodrejši, ti Predobrotljivi, ti Najpopolniji! In kaj sem jaz? Tvoj mali, nekoristni črv od tvojega hlapca!“

a) Trdovratnost v grehah — ovira skesane molitve.

Gospod je rekel Samaritanki: „Bog je duh in kateri ga molijo, ga morajo v duhu in v resnici moliti.“ Kedo pa moli v resnici? Tisti, ki si tudi sam prizadeva za to, kar Boga prosi.

Mi smo torej dolžni storiti od svoje strani vse, kar je v naši moči, kar pa sami ne moremo ali doseči ne upamo, za tisto se je pa treba k Bogu obrniti za pomoč. Z božjo milostjo pa moremo vse, kaker zagotavlja sv. Pavel: „Vse premorem v njem, ki me močnega dela“ (Filip. 4, 13).

Človek ne more brez milosti od zgoraj za nebesa nič zaslužljivega storiti, pa tudi milost sama brez človeka ne more delovati, če ji človek odreče svoje sodelovanje. Kedor tedaj Boga kaj prosi, sam pa nič ne stori, takega molitev ni dobra.

Kedor moli, zraven pa greh dela brez strahu, takega molitev je pri Bogu gnjusoba. Slab kristjan je slehni človek, ki sicer ljubi molitev, zraven pa tudi greh. Salomon pravi: „Kedor svoja ušesa odvrča, da bi postave ne slišal.

njegova molitev je gnjusoba" (Prip. 28, 9). Podobno se izraža Izaija rekoč: „Četudi veliko molite, vas ne bom uslišal, ker so vaše roke polne krivice" (Iz. 1, 15).

Grešnika Bog tedaj ne bo poslušal, ker njegovo grešno življenje ovira dobro molitev, razen če prosi milost spreobrnjenja, za kar pa taki ljudje ne prosijo radi.

Grešnik zelo potrebuje milost božjo, pa jo sè smrtnim grehom zaničuje; pokorjenja je vreden, on pa želi plavati v zemeljskih dobrotah in streči svojemu nenasičenemu poželjenju. Prav na nje se obračajo besede porokove: „Ko boste vpili na moja ušesa z velikim glasom, vas ne bom uslišal" (Ecek. 8, 18).

Carigrajski patriarh Tomaž je poklical puščavnika sv. Teodora v Carigrad, da bi sè svojo molitvijo ozdravil cesarja Foka. Teodor je položil svoje roke na cesarja in bolečine so popustile. Kmalu po odhodu svetnikovem se bolezen ponovi in zopet pokliče puščavnika. Teodor zopet pride, a pove brez ovinkov, da cesarju ne more nobena molitev več pomagati, dokler bo tako kruto nastopal proti podložnemu ljudstvu in ne bo začel sè skesanim srcem delati za svoje zveličanje (Stolberg Rel. Gesch. XXI. 41).

Pa Bog ne le nerad usliši v smrtnih grehah živečega grešnika, ampak se navadno vstavlja tudi molitvam onih, ki so trdovratni v svojih grehah, četudi odpustljivih, zakaj vseh takih grešnikov molitve so lažnjive.

Če hočemo vedeti, kako veliko je lažnjivih molitev, zadostuje pogled na eno ali drugo našo molitev. Najbolj v navadi nam je očenaš. Ni ga dne, da bi ga ne molili, pa lahko rečemo, da ga neredko molimo neodkritosrčno. Premislimo samo par prošenj in videli bomo, da je res.

Mi pravimo: Oče naš! S tem priznavamo, da je Bog oče vseh ljudi. In vendar kolikokrat grešimo nasproti bližnjemu z opravljanjem, oškodovanjem, preganjanjem in ga ne ljubimo, kaker se morajo otroci istega očeta ljubiti med seboj. — Mi molimo: „kateri si v nebesih"! Pa redki so kristjani, ki bi vsaki dan mislili na nebesa, marveč s celim srcem težijo po zemlji in njenih dobrinah. — Mi molimo: „Posvečeno bođi tvoje ime"! In vendar se malo posvečuje božje ime med nami. Večina ljudi skruni božje ime s kletvijo, rotenjem, priduševanjem, onečeščenjem nedelj in praznikov in so tudi taki, ki se ne strašijo krive prisege. — Mi molimo: „Pridi k nam tvoje kraljestvo"! In vendar kristjani tako malo store za razširjenje božjega kraljestva na zemlji. Malo jih je, ki bi mesečno prejemale svete zakramente, kot najboljše sredstvo ohraniti se v milosti božji; za poboljšanje bližnjega jim ni mari in če je treba prispevati za kake misijone, da bi se božje kraljestvo utrdilo tudi v paganskih deželah, oh kako počasni so za take prispevke!

Kaker z očenašem, tako je z drugimi molitvami, veliko je v njih ne-resničnosti in potvarjanja. Res, če se hočemo zveličati, moramo moliti, pa ni dosti samo moliti, ampak moramo odkritosrčno moliti. Kedor drugače moli, kaker živi, njegova molitev je lažnjiva in ne bo uslišana. Varujmo se lažnjive molitve, bodimo odkritosrčni v molitvi!

Skesanega grešnika Bog usliši.

Ce grešnik, tudi velik grešnik svoje grehe obžaluje, že sme upati, da bo uslišan. To mnenje zastopa osobito sv. Alfonz, ki med drugim piše: „Bog sprejme takega grešnika tako, kaker bi ga nikoli ne žalil.“ Bog ni, kaker človek, ki prosivcu predbaciva storjene žalitve. Sv. Bernard celo zagotavlja glede skesane molitve grešnikove: „Bog ne gleda na to, kar je človek storil, ampak na to, kar hoče storiti.“

Neki človek, ki je večkrat padel v hude pohotne skušnjave, je prišel k pobožnemu puščavniku in ga je prosil, naj moli zanj, da mu Bog odvzame te huče skušnjave. Puščavnik je molil, molil je večkrat, toda Bog ni uslišal njegove molitve; razodel mu je pa, da ta človek ni vreden pomoči, ker se v veliki mlačnosti prostovoljno prepušča najostudnišim mislim in si ravno s tem vzbuja pohotnost. Puščavnik je opomnil grešnika in ga svaril pred prostovoljnimi skušnjavami. Ta je obžaloval svoje prestopke, molil je goreče, postil se veliko in napovedal odločen boj nečistemu duhu in kmalu je bil prost hudih skušnjav (Cornel. a Lap. in Jan. c. 16).

Kedor svojo nevednost spozna, grehe obžaluje in ima resno voljo svoje življenje popboljšati, ni trdovraten grešnik, četudi je grešnik. Sme se nadjati, da ga bo Bog uslišal, vendar pa naj prosí pred vsem zato, da bi zopet prišel v prijateljstvo božje.

Ce ga Bog usliši v drugih rečeh, kaj mu vse drugo pomaga za nebesa, ako je pa v smrtnem grehu. Sv. Avguštin trdi o grešnikovi sreči: „Ni je večje nesreče, kaker je sreča grešnikov.“ Grešnik, kateremu gre na tem svetu vse pogodu, se silno težko spreobrne; to uči vsakidanja skušnja.

Grešnik, sè smrtnimi gresi na vesti, najbolje moli, če posnema cestnarja v tempelju. Ta mož ni prosil sreče, bogastva, zdravja, ampak odpuščenja grehov. Tako prosí tudi ti, če po nesreči zajdeš v smrtni greh, takrat govori z Davidom: „Usmili se me, o Bog, po svojem velikem usmiljenju, zakaj spoznam svojo krivico in moj greh mi je vedno pred očmi“ (Ps. 50). Le v tem je gotovo, da bo uslišan, vse drugo je negotovo, in je velikokrat najbolje za njegov dušni stan, da ni uslišan.

b) Nespoštljivost pri molitvi — ovira ponižne molitve.

Ker je molitev sveto opravilo, se ima tudi sveto vršiti. Kako nespoštljivo pa je večkrat obnašanje mnogih kristjanov in to celo v cerkvi. Molitev je pogovor z Bogom, in vendar so ljudje, ki se pri njej slabše obnašajo, kaker v družbi in pogovoru z navadnimi ljudmi. More li Bog s tako molitvijo biti zadovoljen?

Večkrat začetek molitve ni dober. Kakšen je križ? Pri mnogih vsemu bolj podoben ko križu. — Kako je z rokami? Ali so sklenjene, povzdignjene? Malo jih je, ki bi tako molili; mnogi se s prsti igrajo, praskajo, roke nemarno prekladajo semintja, ali se pa leno naslanjajo na komolce itd. — Kako je z očmi? Ali so povešene, ali vrpte na kako sv. podobo? Redki tako ravnavajo, povečini nemirno švigajo od ene stvari ali osebe na drugo, nobena reč jim

ne sme uiti, ne v hiši, ne na cesti in ne v sosesčini. — Kakšno je zadržanje ostalega telesa? Zelo mnogokrat nedostojno in nemarno naslanjanje, če ne še kaj slabšega. Sedenje pri molitvi je samo na sebi nespodobno, razen če koga izgovarja bolezen ali visoka starost.

Če opazimo te in tem podobne napake, moramo reči, da se tako nepoštljivo obnašanje ne vjema s ponižno molitvijo? Ali ne pričajo vse kretnje telesa, da je take vrste molitev vse prej, kaker ponižna.

Sv. Ludger je nekoč opravljal svoj brevir, kar mu cesarjev služabnik naznani, da čaka nanj cesar in hoče ž njim govoriti. Ludger odvrne, naj cesar toliko časa počaka, da bo z brevirjem pri kraju. Cesar nevoljen pošlje trikrat ponj, a vselej zastonj. Cesar ves nestrpen kipi jeze in zavzetja, zakaj ta počasnost škofova je bila zanj nekaj novega. Zdaj se še le prikaže sv. škof, ponižno stopi pred cesarja, globoko se mu prikloni in ga srčno pozdravi. Dvorjani zavzeti gledajo, kako se bo stvar končala? Cesar se videč ponižnost sv. škofa pomiri in reče: Ludger, zakaj tako pozno? Ludger odgovori: „Veličanstvo, vaše povelje mi je sveto, a ne najsvetejše. Ko ste me pozvali, sem ravno govoril z najvišjim Gospodom Bogom. Oprostite!“

Kaj pa ti storiš, če te kedo moti v molitvi? Kolikokrat mogoče celo v cerkvi prenehaš z molitvijo, da se sè svojim sosedom nekoliko pogovoriš, in pri tem še druge motiš v pobožnosti. Ali misliš, da je to prav? Povej, ali bi pretrgal svoj govor z imenitnim knezom, da bi se pomenkoval ž njegovim služabnikom. Gotovo ne, ker bi bilo to nespodobno in žaljivo za kneza in bi si nakopal njegovo jezo.

Kako čuden je človek, kar si ne upa vpričo zemeljskega mogočnjaka, to se upa vpričo Gospoda vseh gospodov! Popravimo, kar za grešno spoznamo. Zdržimo se vsakega nespodobnega obnašanja, nepotrebne pomenkovanja in radovednega oziranja pri molitvi sploh, prav posebno še na svetem kraju, — v hiši božji, ki je bivališče pravega in živega Boga. „Nič ni bolj dostojno in spodobno, kaker da se v cerkvi molči in mirno zadrži“ (Sveti Krizostom).

Hitrost pri molitvi — ovira ponižne in skesane molitve.

Oj strah in groza, če pomislimo, kako nekateri molijo. Z veliko naglico se vsipajo besede iz ust ena za drugo, beseda pobija besedo tako, da moraš dobro nategniti ušesa, če hočeš vedeti, za katero molitev gre. Pri skupnih družinskih molitvah kako smešno večkrat lovijo drug drugega! Komaj so odgovarjajoči začeli sè „sveta Marija“, jim že tisti, ki naprej moli, pade v molitev s „češčena Marija“. — —

Kedor tako moli, očitno kaže, da mu je molitev odeveč, nekaj takega, česar bi se rad hitro znebil. Ni čuda, da je iz molitve tako malo sadu! Jasno je, da taka nemarna molitev ne sega do nebes. Pa koliko take molitve se izmoli celo v drugače dobrih hišah in družinah! Prav v živo je zadel v neki družbi prav odličen gospod, ki je rekel: „Naše slovensko ljudstvo ni slabo, toda pogosto molijo tako, da človek ne ve, ali bi se jezil, ali smejal, ali jih pomiloval.“

Pazi, da tudi tebe ne bodo zadevale te besede. Škoda časa za tako v naglosti skupaj zmetano molitev, ki se niti od tal ne more vzdigniti, kaj še, da bi predrila oblake! Taka molitev ne prinaša blagoslova. Tu je na mestu izrek sv. Efrema: „Brat moj, ne hiti, da bi bil čim preje sè svojo molitvijo pri kraju! Moli tako, da se zavedaš, za katere reči prosiš in zakaj moliš, da ne rabiš zastoj veliko besed“ (De panoplia).

c) Lepo vedenje pri molitvi — sredstvo ponižne in skesane molitve.

K ponižni molitvi pomaga veliko dostojno in spoštljivo vedenje pri molitvi. Bogu smo dolžni služiti z dušo in telesom. „Jezus je sicer rekel: „Bog je duh, in kedor ga moli, ga mora moliti v duhu in resnici.“ Pa tudi naše telo je od Boga in za Boga, z dušo v najtesnejši zvezi; zato se spodobi, da dušo, kedar moli, tudi telo spremlja in podpira sè spodobnim zadržanjem. Verni kristjani imajo pri molitvi nekatere posebne šege, ki so ohranjene iz starodavnih časov. — Kedar molimo na glas, hočemo Boga častiti z dušo in ustmi. Kedar glavo odkrijemo, se pripognemo, poklekemo, se pred Bogom ponižujemo. S tem, da se na prsi trkamo, pričamo, da smo sè svojimi grehi zakrivili Jezusovo trpljenje in njegovo smrt. Kedar Boga prosimo za milost, sklenemo roke na prsih; z razprostrtimi rokami posnemamo Kristusa v molitvi na križu. — Nekateri teh šeg so še iz stare zaveze, tudi Kristus in apostoli so jih držali n. pr., da so pri molitvi na zemljo pòklekali na obraz padali; zato so nam svete in častitljive“ (Slov. Gof. 387).

Gofine imenuje tu opisane šege in navade, ceremonije svete in častitljive, kar tudi so; vredne so, da se jih držimo tudi mi. Pri molitvi torej poklekujmo, sklepaemo roke, trkajmo na prsa itd. S poklekovanjem spoznavamo, da smo pred Bogom majhini; sè sklepanjem rok, da smo pred Bogom brez moči; s trkanjem na prsa, da ko grešniki zaslužimo vdarce; kedar se pa vržemo na tla, spoznavamo, da smo prah in pepel.

Nekateri molijo tudi s povzdignjenimi in razprostrtimi rokami; s tem hočejo posnemati umirajočega Zveličarja, ki je na križu molil z razpetimi rokami. — Sv. Frančiška navadno v podablja tako, da moli z raztegnjenimi in proti nebu povišanimi rokami.

Lepo vedenje v cerkvi — podpira ponižno molitev.

Glede lepega vedenja v cerkvi uči sv. Bonaventura: „Kedar molimo v cerkvi, je treba posebno paziti na lepo obnašanje in spoštljivost, kakeršno terja svetost kraja. Ni zadosti, da smo le na znotraj zbrani; spoštljivost mora odsevati tudi na zunaj, če sedimo, klečimo ali stojimo; na vsaki naši kretnji se mora zrcaliti ponižnost in pobožnost.

Spodobnost v cerkvi obstoji v resnobnem zadržanju; resnoba pa izključuje vsaki nemir, raztresenost in hitrost. Ne obračaj glave semintja, temveč vpiraj svoje oči ali v knjigo, ali v tla, ali na altar, da ne boš prodajal v cerkvi nepotrebnih zija.

Pazi, da ne boš listal po knjigi, ali se na kak način igral z rokami, z nogami, ali tresel klop in s tem druge motil. — Ogibaj se vsakega šepetanja, pljuvanja zlasti po tleh, močnega pokašljevanja in ropota s klečavnikom.

V cerkvi je vsako pogovarjanje nedostojno, zato brez resne potrebe z nikomer ne govori. Med pridigo se zdrži vsakega nemira, da ne motiš pridigarja in poslušavcev. Kar tiče roke in noge, ne imej jih leno povešene, tudi jih ne meči z ene na drugo plat in nog ne steguj v daljavo.

Kedar klečiš, naj se razodeva tvoja srčna pobožnost, kedar se priklanjaš ali trkaš na prsa, tvoja globoka ponižnost. Ko greš v cerkev, naj bo obleka dostojna, na svetem kraju se varuj zdehanja in dremanja, v hiši božji naj te povsod spremlja spodobnost in spoštljivost" (Spec. Discipl. VI. § 1. p. 176—178).

Ko stopiš v cerkev, poklekni s kolenom do tal, poškropi se pobožno z blagoslovljeno vodo in napravi znamenje sv. križa prav in dostojno. Kardinal Bona, mož po božji volji in učen, nam je glede na zadržanje v cerkvi zapustil posnemanja vreden nauk. On piše: „Ko stopiš v cerkev, počasti presv. Trojico in Najsvetejše in svetnike, katerih sveti ostanki in sv. podobe so tamkaj. Zahvali Boga za milosti, ki jih je v življenju skazal svetnikom tiste cerkve, za čast, ki jo uživajo na drugem svetu in za vse dobrote, ki jih je delil po svetnikih na prošnjo vernikov. Obžaluj vse grehe, ki so se zgodili na tem sv. kraju zoper presv. zakrament in svetnike in zaščitnike dotične cerkve in prosi Jezusa, naj bi kaj tacega nikoli več ne dopustil. Prosi ga za verne duše vseh mrtvih, ki so v tem prostoru molili in potrebujejo naše pomoči, da tudi one dosežejo nebeško blaženstvo. Konečno združi vse pobožne nagibe in prošnje, ki si jih imel v hiši božji, sè zaslugami Jezusa Kristusa in imenovanih svetnikov in jih daruj po Srcu Jezusovem presveti Trojici v čast in slavo!“ (Tageslauf 178—179).

Ako se bomo pri svojih molitvah v cerkvi, doma in povsod ozirali na pravila in navodila tu imenovanih učenih in pobožnih mož, bo naša molitev ne le pazljiva in pobožna, ampak tudi ponižna; in to je glavno. Sicer mora biti naša molitev vselej in povsod ponižna, zlasti bodi to v cerkvi, kjer prebiva ponižni Jezus. Ako se je že cestinar po svoji ponižni molitvi odlikoval v jeruzalemskem tempelju, koliko bolj se spodobi ponižno moliti v naših cerkvah, proti katerim je bil judovski tempelj le slabotna podoba in neznatna senca.

P. MAVRICIJ O. CAP.

Redovna molitev tretjerednikov.

(Vodilo II. 6.)

sveti zakramenti so bogat in neizčrpen vir vseh tistih božjih milosti, ki so potrebne za krščansko življenje in večno zveličanje. Poleg sv. zakramentov nam pa posreduje milost božjo tudi molitev. Zato je popolnoma umevno in dosledno, da razpravlja redovno vodilo takoj za sv. zakramenti o vsakdanji molitvi tretjerednikov; takole pravi: „Tretjeredniki duhovskega stanu, ki molijo vsaki dan brevir, nimajo v tem oziru nobenih posebnih dolžnosti; svetni ljudje, ki ne opravljajo brevirja ali Marijinih molitev, imenovanih navadno mali oficij

bl. Device Marije, naj molijo slehrni dan, če jih bolezen ne zadržuje, dvanajstkrat očenaš, češčenamarijo in čast Očetu." Povečini opravljajo tretjeredniki očenaše ko redovno molitev. Z veseljem in dobro pa jo opravljajo le tedaj, ako poznajo njen pomen in vedo za način, kako jo je treba opravljati. Oglejmo torej 1.) pomen redovne molitve in 2.) način, kako jo je treba opravljati.

1. Kakšen pomen ima redovna molitev?

Kako važna in potrebna je za nas molitev sploh, lahko sklepamo že iz tega, ker nas božji Zveličar Jezus Kristus sam večkrat opominja k molitvi „Čujte in molite, da ne pridete v skušnjava“ (Mat. 26, 41). „Povedal jim je tudi priliko, da jim je treba vedno moliti in se ne naveličati.“ (Luka 18, 1). Slično mislijo in učijo svetniki ter se izražajo o molitvi takole: Kaker se človek brez dihanja zaduši, in brez hrane umrje, kaker svetilka brez olja ugasne in se cvetlica brez mokrofe posuši, tako se godi duši, ki zanemarija ali opušča molitev. Svetniki so bili prepričani, da je molitev ključ do zakladnice božjih milosti in imenitno sredstvo za zveličanje.

Ker je torej molitev tako važna in tako zelo potrebna stvar, zato nalaga tretji red svojim udom, da morajo vsaki dan moliti ali mali oficij bl. Device Marije, ali pa namesto njega 12 očenašev, češčenamarij in čast Očetu. Ta redovna molitev ima posebne prednosti. Zato naj jo tretjeredniki visoko cenijo in radi ter dobro opravljajo.

Predvsem je redovna molitev javna ali očitna molitev, ki jo tretjeredniki ne opravljajo samo v svojem imenu, ampak tudi v imenu reda in po naredbi sv. Cerkve. Kar je duhovnikom brevir, to je in more biti tretjerednikom redovna molitev. Kadar opravljajo tretjeredniki svojo redovno molitev, je ne opravljajo kot navadni kristijani ali zasebne osebe, ampak ko zastopniki svete Cerkve in ko Bogu posvečene osebe. Zato pa ima redovna molitev pred Bogom večjo vrednost in večjo moč kaker druge molitve, ki imajo le zaseben značaj. Zato je redovna molitev vzvišena nad vse druge vsakidanje molitve in zavoljo tega mora biti tretjerednikom najbolj pri srcu in na prvem mestu.

Nadalje je redovna molitev molitev cele skupščine, je skupna molitev, čeprav jo vsak posamezni tretjerednik opravlja sam. Redovna molitev posameznega tretjerednika se zedini z redovno molitvijo vseh ostalih tretjerednikov po celem svetu in tako kipi vsaki dan iz tretjerednih src mogočen slavospev proti nebesom. O kako tolaživno je za vsakega tretjerednika, če se spomni, da ne opravlja svoje redovne molitve sam, ampak da jo ž njim vred opravljajo trije milijoni redovnih sobratov in soster. Taka skupna molitev pa ima pri Bogu posebno moč in veljavo; božji Zveličar Jezus Kristus sam je obljubil rekoč: „Povem vam tudi, ako se na zemlji dva izmed vas zedinita, v katerikoli prošnji, jima bo vse storil moj Oče, ki je v nebesih. Zakaj, kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi“ (Mat. 18, 19—20). Samo Bogu je znano, koliko dobrega doseže in koliko hudega prepreči skupna redovna molitev tretjerednikov. In če se tretjeredniki tega zavedajo, bodo gotovo svojo redovno molitev visoko cenili in jo z veseljem opravljali.

2. Kako je treba redovno molitev opravljati.

Ker je redovna molitev tako zelo imenitna in važna, zato se morajo tretjeredniki potruditi, da jo bodo vedno dostojno, pazljivo in pobožno opravljali. Dovoljeno je sicer, da jo tisti, ki jim primanjkuje časa, lahko opravljajo tudi mej delom ali na potu, vendar morajo zelo paziti, da se bodo ogibali vsega, kar bi molitev preveč raztresalo in bi se z molitvijo nikaker ne strinjalo. Kaker se je treba pri vsaki molitvi, tako tudi pri redovni, zavedati, da se med molitvijo pogovarjamo z Bogom in da se je zato treba pri molitvi tako spoštljivo vesti, kaker se spodobi za Boga. Treba je paziti na notranjo zbranost duha. Raztresenost pri molitvi sicer ni smrten greh, vendar je molitev tako vzvišeno in sveto opravilo, da se pri molitvi ne smemo prostovoljno pečati s posvetnimi stvarmi, ampak moramo misliti na Boga in na pomen besed, katere izgovarjamo, da nas ne bo zadelo očitjanje Boga: „To ljudstvo me časti z ustnicami, a njih srce je daleč od mene“ (Mat. 15, 8). Kedar molimo, brzdamo svoje oči in svojo domišljijo in si prizadevamo, da bo naša molitev res pobožna. Mislimo, da smo pred božjim prestolom in se bomo laglje potopili v pobožna čustva žive vere, trdnega upanja in ljubezni. Zelo dobro sredstvo, da ostanemo pri molitvi zbrani, je preišljevanje Jezusovega trpljenja. Pri vsakem očenašu ali češčenamariji lahko vpletemo kakšno skrivnost iz križevega pota ali žalostnega rožnega venca. Ker ni zato nobenega predpisa, stori lahko vsakedo, kaker se mu zdi najbolj primerno.

Za marisikaterega tretjerednika je včasih zelo težavno, da bi izmolil 12 očenašev naenkrat. Za te je bolje, da redovno molitev razdelijo na celi dan. Nekaj jo opravijo zjutraj, nekaj čez dan, nekaj pa zvečer. Kedor bi že naprej vedel, da bo zvečer težko opravil redovno molitev, naj je ne odlašna večer, ampak naj jo opravi že zjutraj. Če drugače ne gre, jo lahko opravi tudi med delom ali na potu, ne da bi mu bilo treba sklepati rok ali pa odkriti glavo. Komer bi čas nikaker ne dopuščal, da bi posebej molil redovno molitev, pa naj napravi vsako jutro ali pa enkrat za vselej namen, da veljajo vsi očenaši in češčenamarije, ki jih bo molil čez dan, za redovno molitev. Popolnoma redovno molitev opuščati je dovoljeno samo v slučaju težke bolezni. Drugače pa naj si vsak tretjerednik resno prizadeva, da bo svojo redovno molitev opravljal natančno in vestno.

Kjer je v družini več tretjerednikov, lahko opravljajo redovno molitev skupno. Kaker smo v prvem delu omenili, ima skupna molitev posebno veljavo pred Bogom. Blager tistim hišam, kjer skupno opravljajo redovno molitev. Takim hišam bo sv. Frančišek izprosil od Boga obilno blagoslova.

Redovna molitev je včasih precej težka dolžnost. Toda dober in goreč tretjerednik je globoko prepričan, da brez molitve ni mogoče sveto živeti, se greha ogibati in v nebesa priti. Zato pa z veseljem opravlja svojo redovno molitev ter išče v molitvi moč in oporo zoper grešne skušnjave in tolažbo v svojih križih in težavah. Pravemu tretjeredniku je molitev najslajše in najljubše opravilo.

Ah, kako slepi in pomilovanja vredni so vsi tisti, ki nočejo o tretjem redu samo zaradi tega nič slišati, ker je v tretjem redu treba nekoliko več moliti. Ljudje se molitve branijo, moliti nočejo, zato pa tudi v tretji red nočejo stopiti. Izgovarjajo se, da nalaga tretji red preveč molitve, ne pomislijo pa, da je molitev naša dolžnost in neobhodno potreben pogoj za zveličanje. Kar brez vsakega truda bi radi prišli v nebesa. Treba se je nekoliko tudi potruditi in samega sebe prisiliti k molitvi, ako hočemo kedaj v nebesa priti.

P. MAVRICIJ O. CAP.

Dolžnosti tretjega reda.

Vsaka organizacija nalaga svojim članom neke posebne dolžnosti, katere morajo spolnjevati, če hočejo uživati njene ugodnosti in ostati njeni člani. Dolžnosti so različne, kakršna je pač organizacija po svoji naravi in svojem namenu. Tretji red je popolnoma verska in strogo cerkvena organizacija, zato imajo njegove dolžnosti popolnoma verski značaj. Razdeliti jih moremo v štiri glavne skupine: Splošne krščanske dolžnosti, katere imajo tretjeredniki skupno sè vsemi drugimi kristijani. Nekatere posebne verske dolžnosti: npravne in družabne ter dobrodne dolžnosti. Ker je za tretjerednike zelo važno in potrebno, da dobro poznajo svoje redovne dolžnosti, zato gotovo ne bo odveč, ako jih vsaj v glavnih potezah opišemo ter na kratko označimo njihov pomen in namen.

1. Splošne krščanske dolžnosti.

Večkrat je slišati pritožbe, da so vsa društva in vse bratovščine brez prave koristi, ker premalo povdarjajo spolnjevanje božjih in cerkvenih zapovedi. Pravijo, da bi bilo treba ustanoviti neko posebno društvo, ki bi izrecno terjalo od svojih članov, da morajo vedno in povsod spolnjevati božje in cerkvene zapovedi. Sicer so vsi kristijani brez izjeme dolžni to storiti, pa kaj, ko jih je toliko, ki zanemarjajo in prestopajo zapovedi. Odtod žalostne razmere sedanjega časa. Vse drugače bi bilo na svetu, če bi ljudje natančno spolnjevali zapovedi božje! Zares potrebujemo dandanes društva, ki bi si postavilo za svojo prvo in najpoglavitnišo nalogo, da bi svoje člane navajalo k spolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi.

Toda takega društva ni treba še le ustanavljati, tako društvo že zdavnaj obstoja. To je tretji red sv. Frančiška, ki jih celo z obljubo nekako slovesno zaveže, naj ves čas svojega življenja vestno spolnujejo božje in cerkvene zapovedi. Dobri tretjeredniki si res prizadevajo spolnjevati božje zapovedi in se pri tem ne ozirajo na različne težave in neprijetnosti, ki so morda s tem spolnjevanjem združene. Rajši pretrpijo vse, kaker da bi prostovoljno pre-

lomili kako božjo zapoved. Te so jim izraz božje volje; božja volja pa jim je nad vse. Zavedajo se, da je treba to, kar so Bogu obljubili, tudi vestno in natančno držati. Z izpolnjevanjem božjih zapovedi postanejo tretjeredniki pravi božji služabniki. O, kako bi bilo lepo in prijetno na svetu, če bi bilo prav mnogo takih božjih služabnikov! Potem bi se na zemlji vsaj približno tako spolnjevala volja božja, kaker se spolnuje v nebesih; približalo ali prišlo bi k nam božje kraljestvo.

2. Posebne verske dolžnosti.

Božje in cerkvene zapovedi spolnujejo navadno le tisti, ki imajo živo in trdno vero. Od verskega prepričanja je najbolj odvisno človekovo delovanje in življenje na zemlji in njegova večnost. Zato pa nalaga tretji red svojim udom poleg splošnih krščanskih dolžnosti še nekatere posebne verske, ki so zares primerne in sposobne utrditi in poglobiti njihovo versko življenje.

Predvsem so tretjeredniki dolžni nositi redovni pas in škapulir. Kaker morajo člani nekaterih posvetnih društev imeti posebne kroje in znake, s katerimi že nazunaj kažejo svojo pripadnost k dotičnim društvom, tako morajo tretjeredniki nositi redovni pas in škapulir ko viden znak svojega redovnega poklica. Ker ne smejo nikedar pozabiti na svoj vzvišeni poklic, tudi ne smejo nikedar brez upravičenega in zadostnega vzroka delj časa odložiti škapulir in pas. Ako bi brez vzroka ali pa brez voditeljevega dovoljenja ne nosili škapulirja in pasu, bi bilo to znamenje, da pešajo v svojem redovnem poklicu in da tudi najbrže ne živijo tako, kaker se spodobi za dobre tretjerednike. Obenem pa bi za ves tisti čas izgubili vse tretjeredne milosti, odpustke in pravice. Njihova lastna korist jim torej veli, naj noč in dan nosijo škapulir in pas na sebi. Ako pa kateri iz tehtnega vzroka ne bi mogel nositi škapulirja in pasu, ga voditelj od te dolžnosti oprosti. Sicer pa nositi škapulir in pas ni nobeno tako velikansko breme, kaker si nekateri to predstavljajo. Ljudje nosijo pri sebi in na sebi različne druge stvari, na primer verižice, zapestnice, pipe itd., čeprav nimajo od njih nobene koristi; če pa nosijo škapulir in pas, imajo pa mnogo odpustkov in obilne milosti, kar je večkrat za življenje in zveličanje tretjerednikov odločilnega pomena.

Nadalje nalaga redovno vodilo tretjerednikom, da morajo vsaki dan moliti 12 očenašev, češčenamarij in čast Očetu. Ta dolžnost je včasih precej težavna in marisikedo ravno zaradi tega ne mara stópiti v tretji red. Brez molitve pa ni mogoče greha se ogibati, sveto živeti in kedaj v nebesa priti. Nebesa so gotovo toliko vredna, da si človek prostovoljno naloži nekaj več molitve in to breme z veseljem nosi do konca svojega življenja. Zato pa dobri tretjeredniki nikedar ne opuščajo svoje redovne molitve, razven v slučaju težke bolezni. Ako je ne morejo opraviti naenkrat, jo opravijo nekoliko zjutraj, nekoliko čez dan, nekoliko pa zvečer.

Kaker molitev, ravno tako velike ali pa še večje važnosti za duhovno življenje je prejemanje sv. zakramentov. Pogostno prejemanje sv. zakramentov upliva silno blagodejno na človekov značaj in vse človekovo življenje. Kedor

opravi vsaki mesec dobro sv. spoved in večkrat vredno prejme zakrament sv. Rešnjega Telesa, se razmeroma lahko ustavlja grešnim skušnjavam in živi v posvečujoči milosti božji. Kedor pa zanemarja sv. spoved in le redkokedaj pristopa k mizi Gospodovi, navadno ne živi v milosti božji. Nič čudnega ni, da zahteva redovno vodilo od tretjerednikov, da morajo vsaki mesec vsaj enkrat prejeti sv. zakramente. Mesečna spoved in mesečno sv. obhajilo je za tretjerednike tako imenitna dolžnost, da ni mogoče skorej nobenega oprostiti od te dolžnosti.

Poleg mesečnega prejemanja sv. zakramentov je tudi udeležba pri mesečnih redovnih shodih zelo važna zadeva tretjerednikov. Pri mesečnih shodih se utrdijo v svojem redovnem poklicu, se seznanijo sè svojimi redovnimi zadevami in dobijo od voditelja potrebna navodila. Dnevi redovnih shodov so dobrim tretjerednikom prazniki. Če je na dan shoda kaka druga slavnost ali pobožnost, se dobri tretjeredniki vedno odločijo za svoj redovni shod, ker je to njihova slavnost in njihova pobožnost. Iz lenobe ali zanikrnosti ne izpuste nikedar redovnega shoda. Ako so kedaj zaradi bolezni ali pa iz kakega drugega tehtnega vzroka zadržani, se opravičijo pri voditelju.

Vse dosedaj našete dolžnosti so za tretjerednike obvezne. Vrh tega pa se jim tudi priporoča in nasvetuje, naj gredo po mogočnosti tudi mej tednom večkrat k sv. maši. Vsem kristijanom, zlasti pa tretjerednikom bi morala biti sv. maša zelo pri srcu, saj je sv. maša Bogu najprijetniša daritev in višek božjega češčenja. Pri sv. maši je tudi najlepša priložnost, da si izprosimo od Boga vse, karkoli potrebujemo za dušo in telo. Zato bi bilo nespametno od tretjerednikov, ako ne bi porabili vsake prilike udeležiti se sv. maše koliker mogoče pogosto.

To so najpoglavitnije verske dolžnosti tretjerednikov. Ako jih vestno spolnujejo, so tudi trdni v svojem verskem prepričanju in zares verni katoličani, na katere se sv. Cerkev lahko vedno brez skrbi zanese.

3. Nравne dólžnosti.

Globoko versko mišljenje in čuvstvovanje je podlaga krepostnega življenja. Če torej tretjeredniki vedno sè spoštovanjem nosijo škapulir in pas, opravljajo vsaki dan svojo redovno molitev, prejemajo vsaki mesec vredno sv. zakramente in hodijo radi tudi mej tednom k sv. maši, so dobro varovani pred zablodami grešnega življenja. Takim tretjerednikom se ne bo lahko pripetila nesreča, da bi padli v smrtne grehe ali se udajali grešnim strastem. Kljub temu pa daje redovno vodilo še nekatere izrečne ukaze in nasvete, česa se morajo prav posebno ogibati, da so bolj varni pred grešnim življenjem. Zahteva namreč, da se morajo varovati napuha v obleki in obnašanju, da ne smejo hoditi na plese, k pohujšljivim gledališkim igram in dvojljivim veseličnim prireditvam, da se morajo varovati nezmernosti v jedi in pijači in pa nespodobnih pogovorov.

Najprej polaga redovno vodilo tretjerednikom na srce, naj bodo v svoji obleki, v svoji noši in v vsem svojem življenju ponižni in preprosti, skromni

in zmerni. Ne smejo se pohujšljivo oblačiti, ne razkošno živeti, ne zapravljati denarja za nepotrebne stvari, ampak morajo vse svoje zunanje življenje urediti v duhu krščanske ponižnosti in krščanskega zatajevanja. Kedor se rad lišpa, kedor hlasta po izbranih jedilih in se udaja pijači, kedor se hoče pred svetom skazovati in kazati, tak nima nobenega pravega veselja do pobožnosti in postane kmalu žrtev svojih grešnih strasti. Ponižnost v obleki in v vsem zunanjem življenju je podlaga in deloma tudi pogoj krepostnega življenja.

Mnogo grešnih skušnjav povzroča tudi nezmernost v jedi in pijači. Kedor preveč streže poželenju po jedi in pijači, je popolnoma sam kriv, ako se mu vzbujajo v telesu živalski nagoni in nespodobni počutki, ki ga večkrat pahnejo v greh ali pa vsaj spravijo v nevarnost greha. V jedi in pijači se je treba zmirom zatajevati, drugače ni mogoče gospodovati nad poželenjem mesa.

Največ grehov zoper sv. čistost prihaja od nesramnega govorjenja. Samo Bogu je znano, koliko pohujšanja in nečistih grehov povroča nesramno govorjenje. Ker so ravno nespodobni pogovori začetek in studenec vseh nečistih grehov, zato sv. Frančišek tretjerednike svari pred nespodobnim govorjenjem. Tretjeredniki se morajo ogibati že vsake sence nečistosti. Nikedar ne smejo sami grdo govoriti, pa tudi svojim domačim in podložnim ne pustiti, da bi grdo govorili.

Redovno vodilo nalaga tretjerednikom, naj vsaki večer izprašajo svojo vest, kako so preživeli dan, kako so porabili čas, kako opravljali svoje verske in stanovske dolžnosti, kaj so storili dobrega in kako so se ogibali greha. Prav posebno pozornost morajo posvetiti tistim napakam, v katere največkrat padejo in katere jim povzročajo največ duhovne škode. Če si tretjeredniki vsaki večer dobro izprašajo svojo vest in si večkrat sami nalože kakšno pokoro za svoje grehe, hitro napredujejo v krščanski popolnosti in dosežejo visoko stopinjo svetosti.

4. Družabne in dobredelne dolžnosti.

Tretji red daje svojim udom tudi prekrasna navodila, kakšno naj bo njihovo razmerje do drugih ljudi, zlasti do domačih, do ubogih, do bolnikov in do pokojnih. Predpisuje jim, da morajo z bližnjim, zlasti z domačimi, živeti v miru in ljubezni, podpirati uboge, obiskovati in tolažiti bolnike, spremljevati pokojne člane na zadnji poti ter za nje moliti. To so njihove najpomembnejše družabne in dobredelne dolžnosti.

Tretjeredniki so dolžni živeti sè vsemi ljudmi v miru in ljubezni. „Marljivo naj gojijo dobrohotno ljubezen med seboj in do drugih ter naj skrbe, kjer je mogoče, da se poravnajo prepiri.“ Ljubezen do bližnjega je prva in glavna Kristusova zapoved in temeljna točka krščanske vere. Kedor hoče biti dober kristijan, mora imeti krščansko ljubezen do bližnjega. Če hočejo torej tretjeredniki biti zares dobri kristijani in Jezusovi zvesti posnemovavci, še ni zadosti, da nosijo škapulir in pas sv. Frančiška ter opravljajo različne pobožne vaje, ampak se morajo odlikovati tudi v ljubezni do bližnjega.

Ljubezen do bližnjega se najlepše razodeva iz njihovega razmerja do domačih. Ako z domačimi dobro izhajajo in ž njimi v miru živijo, je to za nje dobro znamenje. Če se pa sè svojimi domačimi prepirajo in živijo ž njimi morda celo v sovraštvu, znači to veliko pomanjkanje ljubezni do bližnjega. To je pa mogoče le tedaj, ako potrpežljivo prenašajo slabosti in napake svojega bližnjega in stanovitno krotijo svojo lastno voljo.

Najlepša in pred Bogom najbolj zaslužljiva je tista ljubezen, ki se razodeva v duhovnih in telesnih dobrih delih usmiljenja. Treba je ljubiti bližnjega ne samo v srcu in z jezikom, ampak tudi v dejanju. Predvsem je treba izkazovati dejanjsko ljubezen tistim, ki so ljubezni najbolj potrebni, namreč sirote, ubogi bolniki in drugi trpeči. Sv. Frančišek je z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo pomagal in stregel bolnikom in tako naj bi tudi njegovi duhovni otroci imeli toplo srce za nje. Z dobrodelnostjo in miloščino si tretjeredniki lahko pridobijo več ugleda in spoštovanja pred svetom, kaker če opravljajo še toliko pobožnih vaj. Skrb za uboge in bolnike mora biti tretjerednikom tako zelo pri srcu, da jih v tej stvari ne bo mogel nihče prekiniti.

Slednjič imajo tretjeredniki dolžnosti tudi do svojih pokojnih sočlanov. Ako jim je mogoče, jih morajo spremljati na zadnji poti in med pogrebom moliti sv. rožni venec. Ako jim pa to ni mogoče, so pa dolžni darovati za vsakega pokojnega sočlana eno sv. obhajilo ali pa izmoliti za njega vsaj par očenašev.¹⁾ Tako skrbi tretji red za svoje pokojne, da jim pomaga tudi onstran groba. Tretjeredniki se preselijo v večnost sè sladko tolažbo, da bodo sobratje za nje molili in skrbeli za njihov dušni pokoj. In to je za vernega kristijana zelo lepa in sladka tolažba.

Iz tretjerednih dolžnosti je razvidno, kako vzvišen je tretji red in kako plemeniti so njegovi cilji. Seveda so te dolžnosti včasih precej težke, vendar za nikoger pretežke, da bi jih ne mogel spolnjevati. Vsak, ki le skrbi za zveličanje svoje duše, jih bo z lahkoto spolnjeval. Ako bi pa ta ali oni iz upravičenih vzrokov ne mogel spolnjevati ene ali druge dolžnosti, ga voditelj tretjerega reda lahko oprostí od dotične dolžnosti. Tretjeredniki, ki so resvestni v spolnjevanju svojih redovnih dolžnosti, bodo po priprošnji sv. Frančiška deležni v življenju obilnega božjega blagoslova, po smrti pa večnega zveličanja v nebesih.

Tretji red v Ameriki, zlasti v Čikagu.

Med Amerikanci je tretji red ena izmed najpopularniših organizacij in se silno širi. Mej svoje člane šteje že skorej milijon članov delavcev in delavk ter raznih drugih stanov. Tretjerednik biti štejejo tu za čast. Mej Slovenci se pa le počasi širi. —

¹⁾ Vodilo II. 14 želi sv. obhajilo in nekaj molitve (Ured).

Tu v Čikagu si nismo upali ž njim niti začeti. Razmere so bile take, da smo bili veseli, ako smo spravili skupaj vsaj stanovska društva, kaker je društvo krščanskih žen in mater in mož Najsvetejšega Imena (Holy Name), ki zahtevate samo 4 kratno skupno sv. obhajilo na leto. Vendar smo, hvala Bogu, tudi v tem dosegli že precej lepe vspehe. Ta stanovska društva so nam pomnožila število sv. obhajil od 6 tisoč pred 6 leti na 30.000 lansko leto. Duhovno življenje se je torej pokrepilo. Zato je naš komisar preč. p. Hugo Bren pred dvema letoma začel tudi s tretjim redom. Imeli smo že več posameznih članov, ki so pa spadali k angleškim patrom frančiškanom. Danes šteje naš tretji red v Čikagu 39 članov in članic.

Do sedaj smo imeli zasebne shode pred nedeljskimi večernimi pobožnostmi. Sedaj smo pa naredili korak naprej in smo stopili pred javnost in uvrstili tudi tretji red med naše župne organizacije, ki skrbе za napredek duhovnega in verskega življenja; odločili smo tudi tretjemu redu eno nedeljo, na katero bo shod med običajno večerno pobožnostjo in bodo nagovori javni, sprejemi in obljube se bodo vršili pred celo župnijo. To smo naredili za to, da bodo tako tudi tisti župljani, ki niso v tretjem redu, dobili več pojasnila o tretjem redu in se bodo seznanili ž njega bistvom in namenom.

Sklenili smo tudi, da bo vsak član in vsaka članica tretjega reda moral(a) naročiti „Cvetje“ ko naše glasilo. List „Ave Maria“ je tudi sicer začel poročati in pisati o tretjem redu. Toda ker je list namenjen širni slovenski javnosti in cerkvenemu našemu življenju, zato je to premalo za člane, kar se v tem piše. „Cvetje“ je jako lepo urejevano in bodo tudi ameriški tretjeredniki dobili veliko koristnega in zajemljivega v njem. Zato bi bilo sramotno za dobrega tretjerednika, ki bi ne imel svojega glasila. Zato, prosim, da boste tudi naše dopise sprejemali, katere Vam bomo od časa do časa pošiljali.)*

Vi, ameriški tretjeredniki, pa krepko na delo za razširjanje tretjega reda. Vsaka organizacija se širi, ako so člani za njo navdušeni in jo sami ljubijo in sami žive njenim idealom in ciljem primerno. Kjer torej tretji red ne vživa spoštovanja, so največ krivi sami tretjeredniki. Tu v Ameriki vidimo, v kako nespametne in čudne organizacije vabijo ljudi in koliko jih vanje pristopa. Tu vidimo, kako so člani navdušeni za marisikake brezpomembne organizacije, kako delajo za njeno razširjenje. Ali bi ne bilo sramotno za tretjerednika, ako bi bil mrzel do svojega reda, ako bi ne storil vsega, kar more za njega razširjenje? Tretjerednik mora pojmovati, kaj pomenja prošnja v očenašu „Pridi k nam tvoje kraljestvo,“ pojmovati mora, da ni dovolj tako samo moliti — treba je tudi na to delati! Tu pri nas pri sv. Štefanu vidite, kako napredujejo druga cerkvena društva. Kako lepo število članov so privabila ta društva skorej že mesečno k mizi Gospodovi. Poglejte naše male v društvih Sv. Alojzija in Sv. Neže! Enako naša Marijina družba in mladeniško Holy Name! Enako moško Holy Name in materinsko društvo! Ali bote le tretjeredniki zaostajali? Ne! Ne smete si nakopati te sramote na svojo lepo organizacijo! Vi morate biti v prvi vrsti! Vsako tretjo nedeljo pri sv. maši ob

*) Iz srca radi in prosimo za nje. — Uredništvo Cvetja.

pol osmih napolnite prve klopi, nastopite sè svojimi redovnimi znaki, da bo vsakedo videl, koliko vas je in kateri ste; pristopite še z večjo pobožnostjo, opravite skupne obhajilne molitve še lepše, kakor druga naša društva. Tako bote dobili ugled in potem agitacija ne bo težka. Vaše število bo kmalu narastlo. Vse tretjerednike v domovini pa prav lepo pozdravljamo.*)

P. Kazimir, OFM.

Marijina mašna zveza v Mariboru,

ki se je pred 12 leti ustanovila ko podružnica po vsem svetu razširjene ingolstadtске mašne zveze, se tudi po svetovni vojski lepo razvija. Samo lanske leto je pristopilo tisoč novih udov, tako da znaša sedaj celo število v Sloveniji sprejetih in pod Maribor spadajočih udov 19.100; cela zveza je pa že prekoračila en milijon. Tako se za ude te družbe daruje povprečno 3.000 sv. maš vsaki dan. Vseh teh sv. maš so namreč deležni vsi udje. Koliko milosti zadobijo udje mašne zveze za svoje duhovne potrebe v življenju, koliko pomoč v smrtni uri in v vicah! — Da bi naši udje ne pozabili svoje glavne dolžnosti, dati opraviti vsako leto eno sv. mašo na namen družbe, se bere v Mariboru vsako prvo soboto v mesecu ena sv. maša na čast njihovim angeljem varihom, ki naj jih k temu opominjajo. Udje pa naj mašno zvezo priporočajo tudi drugim, da se množi njih število in tako tudi število sv. maš; s tem koristijo družbi, sebi in novim udom. Sv. maše pa naj dajo opraviti pri domačih gospodih. — Sedež Marijine mašne zveze je v frančiškanskem samostanu v Mariboru, vpisujejo pa vanjo v vsakem našem samostanu. Za sprejem in tiskovine se daje sedaj po 4 Din. za osebo, po pošti en dinar več.

P. Šev. Korošec.

P. ADOLF ČADEŽ.

Spomini iz misijonskega življenja.

Nekateri obiskovavci Carigrada.

Carigrad vleče na se ljudi, kakor magnet železo. Veliko tujcev iz Amerike, Francije, Španije, Italije, Rusije in od drugod, ki so obiskali Sv. Deželo, je v mojem času prihajalo tudi v Carigrad, zlasti na spomlad in na jesen. Z mnogimi, posebno z duhovniki in redovniki, sem prišel tudi jaz v dotiko; iskali so me v samostanu, da bi jim bil vodnik po mestu. Omeniti hočem tukaj le nekatere izmed teh in sicer samo take, ki bodo zajemljivi za bravece mojih spominov.

*) In ml Vas vse in vsakega posameznega. Uredn.

Spomladanskega popoldne, menda v postu l. 1905. so se oglasili v našem samostanu trije gospodje in so vprašali po meni. Bili so to g. Erlih (Ehrlich), veleposestnik in poštar iz Žabnice na Koroškem, njegov najstarejši sin Ivan, inženjer, in najmlajši g. Dr. Lambert, sedaj vseučiliški profesor v bogoslovju v Ljubljani. Šli so na božjopot v Sv. Deželo in obiskat sina, oziroma brata g. Dr. Martina Erliha, duhovnika, ki je bil takrat rektor t. j. vodja avstrijskega gostišča za romarje v Jeruzalemu.

Pogledali bi bili radi mošejo sv. Zofije. Takoj sem jim povedal, da se popoldne ne more iti pogledat v nobeno mošejo, najmanj pa še v zofijsko. Poskusimo, so odgovorili gospodje. Mi radi plačamo nekaj več za vstopnino; mogoče nas bodo venderle pustili v mošejo. Mi moramo že jutri zjutraj z ladjo naprej in ne moremo čakati. Poskusimo lahko, jim odgovorim, toda prepričan sem, da nas popoldne za noben denar ne bodo pustili v to mošejo. Za kako drugo bi se na zadnje še dali podkupiti, za to pa gotovo ne.

Ker so gospodje na vsaki način hoteli poskusiti svojo srečo, smo šli v Štambul, stari del mesta, kjer stoji ta sloveča mošeja, nekidanja krščanska cerkev Božje Modrosti.

Pri velikih vratih vprašamo za dovoljenje; vratar nas zavrne na kratko: »jazák, jazák« t. j. prepovedano, prepovedano je. Gospodje so ponudili precejšen bakšiš, pa Turek se je branil; in mahal z obema rokama, da ga ne sprejme. Ponavljal je jezno svoj jazák, če tudi so se mu cedile sline po pepih srebrnih tolarjih, ki so mu jih ponujali kar trije na enkrat. Jaz se nisem silil naprej, ker sem vedel, da bo vsaka beseda zastoj in ker nisem imel nobenega denarja, da bi ga bil Turku ponudil.

Stali smo torej pred mošejo, notri pa nismo smeli. Kaj storiti? V Carigradu biti pa cerkve sv. Zofije ne obiskati, je ravno isto, kaker v Rimu biti, pa papeža ne videti. Zdaj so videli gospodje, kako so bili neprevidni, da so se napotili šele zadnji dan v zofijsko cerkev, ko so bili že tri dni v Carigradu. Ko sem videl, kako so bili gospodje žalostni, sem jim rekel: Naj velja, kar hoče, poskusimo še eno. Turki bodo sicer silno hudí, toda upajmo, da nas kar na lepem ne bodo pobili.

Vsaka cerkev ima zakristijo; zofijska mošeja je bila poprej krščanska cerkev, zato mora tudi imeti zakristijo. Da Turki zakristije niso bili podrli, sem vedel in kje so vrata vanjo, mi je bilo tudi znano. Peljal sem torej gospode okrog velike mošeje in poskusili smo na zakristijska vrata, zaklepanjena niso bila, ker Turki nimajo mašnih oblek, da bi jih bilo treba zaklepati; tudi zastražena niso bila, ker so bili vsi pri molitvah v mošeji.

Prosim vas, sem rekel gospodom, naredite, kar bom naredil jaz in pojdite mirno in previdno za menoj in se nič ne zmenite za to, kar bodo rekli ali vganjali Turki.

Hitro potegnemo čevlje z nog in klobuke z glav in predno je kedo izmed Turkov opazil, smo že stali v mošeji, približno na mestu, kjer je nekedar stal veliki altar. Zgodilo se je, kar sem pričakoval in na kar sem bil tudi pripravljen. Od vseh strani so planili Turki na nas in so nas obsuli, kaker razdražene ose otroke, ki jih ne puste v miru. Vpili so na nas, mahali

so z rokami in od vseh kotov velike mošeje je odmevalo: jazák, jazák! Najhujše so se drli na me, ki sem šel pred drugimi kar naravnost proti sredi cerkve. Spravil sem bil skupaj vse turške izraze, kar sem jih vedel in na njih vpitje jazák, jazák sem ponavljal počasi, dostojno, polglasno: Imate prav, čisto prav, se razume, prav gotovo jazák. Priklanjal sem se na desno in na levo; previdno in počasi sem se umikal, če so mi prišli le preblizu in sem šle prav polagoma proti glavnim vratom, po sredi cerkve. Za menoj pa so šli moji gostje v vrsti drug za drugim kaker gosi, v črnih oblekah in v belih nogavicah; v levici so nesli črevlje, v desnici pa klobuke, hitro se oziraje na vse strani, da bi v kratkem času z očmi obsegli vso mošejo; po mojem mnenju niso veliko videli, ker so Turki tudi na nje lajali, kaker carigrajski psi po noči. Turki so v razburjenosti pozabili na vse molitve in na vso pobožnost. Videli so samo nas „nevernike“, ki smo bili vdrti sè silo v njih svetišče, jih motili v njih službi božji v njih najimenitniši mošeji. Najraje bi nas bili napadli sè silo, pa smo se jim prostovoljno, dostojno in ponižno umikali proti vratom; bili smo bosí, kaker njih vera zahteva, dali smo jim popolnoma prav in smo se jim celo priklanjali, torej niso imeli pravega vzroka nas napasti. Prišli smo srečno skozi vrata na trg, obuli smo črevlje in se oddehnili, ker prijetno nam ni bilo pri srcu. Bili smo med Turki v mošeji, kaker nekedar prerok Danijel med levi v levnjaku.

Oprostite gospodje, sem rekel gostom, ni bilo mogoče več videti; drugič morate priti dopoldne, takrat se nam bo že bolje godilo.

Iz mošeje smo šli v turško kavarno, kjer smo v miru popili več čašic prave, dobre črne kave, ki nam je potolažila živce. Če se prav spominjam, so gospodje poskusili kaditi tudi nergelè, vodno pipo, ki jim pa ni dišala.

Ravno istega leta je začel zahajati v naš samostan neki ruski razkolni menih, Ivanovič iz reda sv. Bazilija. Prišel je bil samo za nekaj časa v Carigrad in je prosil p. Vincencija, enega izmed naših francoskih patrov, da bi ž njegovo pomočjo izpopolnil svoje znanje v francoščini.

Po poduku se je o. Ivanovič navadno pri meni oglasil. Govorila sva hrvaško. Bil je precej izobražen in zelo uljuden, 22 let star, srednje precej močne postave, črnih las in oči, ki so po svoji legi spominjale na mongolsko pleme. Med Rusi je namreč veliko Fincev, Turkov, Tartarov in drugih mongolskih rodov izgubilo svoj jezik in so se porusili. Ti se po barvi kože, po laseh, posebno pa še po legi oči zelo ločijo od nas Evropejcev, ki smo kavkaškega plemena. Zunanost o. Ivanoviča je zelo spominjala na Mongole, priimek njegov pa na Srba.

Nekoč sem mu rekel: Vaše ime Ivanovič ni rusko, temuč srbsko ali hrvaško in govorite tudi srbsko. Imate prav, odgovori on, moj oče je iz Banata, kjer sem tudi jaz obiskoval nižjo gimnazijo, toda moja mati je prava Rusinja iz Kijeva, kjer je bil moj oče profesor in se je tam tudi oženil. Moja mati govori rusko in ne zna srbskega. Kako pa je to, sem ga dalje vprašal, da ste Vi že mašnik, ko imate še le 22 let? Moj stric je patrijarh v Prizrenu in me je v mašnika posvetil, ko sem imel šele 19 let.

Zdaj se mi ni več čudno zdelo, da je bil mladi o. Ivanovič z 22 leti že predstojnik ruskega gostišča za romarje v Galati, ker je imel takega strica. Imel je lepo cerkev in prostorno hišo za ruske romarje, ki so se na potu v Sv. Deželo vstavljali v Čarigradu. Prihajali so svetni in redovni duhovniki in veliko število vernega ruskega ljudstva, ker je ruska vlada za svoje romarje zelo skrbna in jim pomaga z delom in svetom.

Ruske romarje sem večkrat videl. Svetni duhovniki so imeli dolgo belo obleko in navadne mehke klobuke, izpod njih pa so se vsipali dolgi nestriženi lasje. Sè seboj so imeli tudi žene, ki so bile čedno in gosposko oblečene, vsaj tiste, katere sem jaz videl. Redovna duhovščina pa je bila oblečena črno, kaker grška. Po barvi obleke se v Rusiji razločuje duhovščina v belo in v črno t. j. v svetno in redovno. Iz redovne duhovščine izbirajo navadno tudi škofe, ker morajo biti ti pri Rusih neoženjeni.

O velikinoči je povabil o. Ivanovič na čaj svojega učitelja p. Vincencija in mene. Ob določeni uri naju je čakal pri hišnih vratih; nato nama je razkazal cerkev, hišo in svoje stanovanje. Vse je bilo preprosto, pa snažno in za redovno hišo prav primerno. V gostišču sta bila dva meniha, o. Ivanovič kot predstojnik in en brat lajik, star okrog 40 let, ki mu je stregel in za snago hiše in cerkve skrbel. Na velikonočnih praznikih, ki jih obhajajo Rusi kaker Grki dva tedna za našimi, sta imela oba prav otroško veselje. O. Ivanovič je pravil, da se je njih služba božja, vstajenje, tisti dan začela že ob dveh zjutraj in končala ob sončnem vshodu okrog šeste ure. Pravil je, da se je slovesnosti vdeležila ruska kolonija v Galati prav pridno. Kar je Rusov v Peri, uradništvo in pa mornarji dveh ruskih vojnih ladji, se je vdeležilo vstajenja v kapeli ruskega poslaništva; ki leži tik našega samostana; petje iz kapele se je slišalo v našo hišo in njih procesijo po noči smo videli raz našo streho. Ko sva s p. Vincencijem vse ogledala, sta nama ruska meniha postregla s čajem, pecivom in raznimi sladkarijami. O. Ivanovič me je kasneje še večkrat k sebi povabil, pa nisem imel časa ga obiskati, on pa je še vedno in pogosto k meni prihajal.

Nekoč je izrazil željo, da bi rad bolj temeljito študiral latinsko. Zakaj pa, ga vprašam. Rad bi študiral katoliško dogmatiko t. j. veliki katekizem, pravi on, ker bi rad prestopil v katoliško cerkev. Zato Vam pač ni treba študirati latinskega, mu odgovorim. Kar naša vera uči, to dobite v vsakem evropskem jeziku. Učite se najprej pridno francosko; v tem jeziku dobite prav vse, kar le želite, tudi katoliško dogmatiko. Za vstop v katoliško cerkev bo pa treba veliko več dobre volje, zatajevanja in božje pomoči, kaker učenja latinščine, da bote mogli premagati vse zapreke, katere se Vam bodo stavile. Kaj naj torej storim? pravi o. Ivanovič. Začnite prav goreče moliti, mu pravim. Tega pa ne morem, to je pretežko. Kaj mislite, da je molitev sploh za koga lahka? Težka je za me in za vsakega. Moliti pa mora pred vsem duhovnik. Kakšen duhovnik pa ste, če ne molite? Katoliško dogmatiko bi tudi zato rad študiral, pravi na to ruski menih, da bi videl, kakšne dokaze imate vi v vaših knjigah o pričujočnosti Kristusovi v sv. Rešnjem Telesu —. Zato ni drugega dokaza, kaker beseda Kristusova, mu pravim. On je rekel: To je moje Telo

in to je moja Kri. Vaša stvar pa je, če verjamete Kristusu ali pa ne. Če tega ne verjamete, niste več kristjan, temuč nevernik, ker ne verujete Kristusu. In če tako k altarju hodite in mašujete, ste komedijant in ob enem slepar, če tega sami ne verjamete, kar druge učite in Vas, ko poštenega moža, mora biti sram takega ravnanja pred vernimi ljudmi.

Po tem pogovoru o. Ivanoviča ni bilo več k meni. Zdi se mi, da me je le skušal s tem, da je govoril o prestopu v katoliško cerkev in o svetem Rešnjem Telesu, češ, kaj mu bom na to odgovoril. Njegovih besed o prestopu v našo cerkev nisem za resne smatral. Da pa je o sv. zakramentu namignil na dvojljivo misel, ali je Kristus pričujoč pod podobo kruha in vina, to se mi je nesramno zdelo; zato pa sem mu svoje mnenje precej trdo povedal.

Čez delj časa sem dobil od o. Ivanoviča pismo z gore Atos na Grškem, kjer imajo svoje samostane pravoslavni grški in ruski menihi in enega tudi srbski. Mogoče, da so o. Ivanoviča tja poslali njegovi predstojniki, ker so zvedeli, da je pogosto hodil v katoliški samostan. Kasneje sem od njega dobil še eno pismo in sicer iz Prizrena, kjer je bil profesor bogoslovja na bogoslovnem učiteljišču svojega strica patrijarha. Prizren leži v Stari Srbiji in je po vojski prišel pod Jugoslavijo. Pred kratkim sem slišal, da je na vseučilišču v Belgradu na bogoslovni fakulteti (oddelku) neki Ivanovič redni profesor. Če je ta moj nekedanji znanec iz Carigrada, do zdaj še nisem mogel zvedeti. Star bi bil zdaj okrog 45 let.

Okrog velikenoči l. 1905. je prišel v Carigad p. Engelbert Huber, lektor (učitelj) bogoslovja v Monakovem (München) in doktor orijentalških jezikov. Dobil je bil podporo bavarskega kralja za popotovanje v vzhodne kraje, da bi se tam še bolj spopolnil v svoji znanosti. Prepotoval je bil Egipt, Arabijo, Palestino, Sirijo in Malo Azijo. Bil je frančiškan, pa je imel dovoljenje, da je popotoval po puščavi v bedujinski obleki t. j. v obleki, ki jo nosijo Bedujini, Arabci in sploh prebivavci puščave. Ti nosijo široko dolgo belo srajco do pete, sandale brez nogavic, glavo imajo pa skrbno povito z debelimi svitki zoper pekoče sončne žarke. Radi hladnih noči nosijo še plašč, ki pa ni nič drugega, kaker še ena široka srajca iz volne, ki je spredej preklana. Vsako drugo obleko silno sovražijo, prav posebno pa hlače. Hlače so v vzhodnih krajih večkrat krive prepira v evropskih družinah. Evropski gospodarji navadno zahtevajo od služabnikov, naj nosijo hlače in jim dovolijo, da smejo vrhu hlač nositi še svojo dolgo srajco, toda ti in zlasti Arabci, rajši večkrat pustijo dobre evropske službe, kaker da bi nosili hlače; pravijo, da jih hlače ovirajo in da v njih ne morejo hoditi.

P. Engelbert je stanoval v Carigradu v gostišču Sv. Dežele, blizu našega samostana. Prišel je pregledat najnovejše klinopisne tablice, ki so jih bili ravno takrat izkopali v Mezopotamiji, ki je pod turško oblastjo. Te tablice so prenesli par mesecev popreje v sultanov carigrajski muzej in jih do takrat še nobeden učenjak ni razvozljajal. P. Engelbert je bil že celi teden v mestu; trkal je že na mnoga vrata, da bi bil dobil dovoljenje vstopiti v muzej, pa bilo je vse zastoj. Ves obupan pride k meni in mi toži, kako slabo se mu godi. Povsod drugod so bili prijazni, je rekel, in so me podpirali, tukaj pa

ne dobim nobene opore ne na nemškem konzulatu, še manj pa pri turških oblasteh. V Egiptu, v Palestini in drugod so mi nemški uradniki poskrbeli vstop v muzeje, tukaj pa samo. lepo govorijo, storijo pa nič. V Arabiji sem živel več tednov med Bedujini, ž njimi jahal na kamelah skozi puščave, ž njimi spal v šotorih, ž njimi jedel iz ene sklede, tukajšni turški uradniki me pa še ne pogledajo in če jim pokažem svoja priporočilna pisma, se za nje ne zmenijo.

Meni se je pater smilil; imel je malo nad 30 let. Izprašal sem ga natančno, kedo in kaj da je, kje je študiral in kje je bil nastavljen. Pogledal sem tudi v naš veliki šematizem (tiskani seznam vseh udov našega reda), ker sem se hotel prepričati, s kom imam opraviti. Govoril bom za Vas z baronom Testom, svétnikom nemškega poslaništva, pravim p. Engelbertu; mogoče, da se bo dalo po njem kaj doseči. Lepo Vas prosim, je rekel p. Engelbert, pomagajte mi, ker si sam ne morem prav nič več pomagati.

Takoj drugi dan sem šel k baronu Testu in sem mu toplo priporočil svojega sobrata Nemca. Ali pa ste prepričani, pravi g. baron, da imate opraviti s poštenim človekom? Ali se je zadostno izkazal? Koliker je mogoče prepričati se o katoliškem menihu, sem se prepričal o p. Engelbertu. Sicer pa ima sè seboj priporočilna pisma vseučilišča v Monakovem in pa doktorsko diplomo. Pismo vseučilišča bi bilo nekaj, če je pristno, pravi g. baron, doktorska diploma pa ni prav nič. Boljše bi bilo, da bi je ne imel. V Ameriki hoče biti že vsak človek doktor, na Francoskem pa direktor, obojni so pa večinoma sleparji. S tema dvema naslovoma je tako daleč prišlo, da v Carigradu nobenemu nič ne verjamemo, kedorkoli se nam predstavi ali ko doktor ali ko direktor, če tudi ne pride iz Amerike ali iz Francije. Zato se je tudi p. Engelbertu pri nas tako slabo godilo, ker se je predstavil ko doktor in še ko doktor orijentalških jezikov. Pri nas na poslaništvu o takem doktoratu še nikoli nismo nič slišali. Ke bi se bil predstavil pri nas ko frančiškanski pater, bi bili vprašali pri vas v samostanu, če je to res in bi bilo vse gladko šlo; toda kje naj mi poizvedujemo, da je ta p. Engelbert res doktor orijentalških jezikov; to ni naša stvar. Na Vašo izjavo in potrjenje naj se oglasi jutri ob enajstih v moji pisarni, potem bomo videli, če je mogoče kaj doseči.

Ves pogovor z baronom Testom sem povedal p. Engelbertu. Ni mogoče popisati, kako je bil užaljen, ko je zvedel, kako slabo so zapisami doktorji v Carigradu.

Da je baron prav mislil vsaj o francoskih direktorjih, o tem sem se kasneje sam prepričal.

V vojnem vjetništvu na Malti je bil pet let z menoj zaprt neki Rudolf Hajlik (Hailig). Svoj čas je bil samostanski brat, kuhar pri kartuzijanih v Nansiju (Nancy) na Francoskem, po rodu pa Švab z Virtsberga. Kasneje je izstopil iz reda in je postal trgovec najpoprej v Nemčiji, potem pa v Egiptu. S trgovino je opešal (faliral) tolikokrat, kolikerkrat dopušča postava; zasegli so mu prav vse, kar je imel. Ker so njegovi upniki imeli pravico vzeti mu vsaki vinar in vsako vrednost, je zanj njegova žena prejemale in izplačevala denar. Vse to so vedeli vsi trgovci v Aleksandriji in tudi sam ni nič tajil; vender se je ta gospod leta 1914. imenoval in podpisoval, predno so ga

Angleži zaprli, za direktorja podružnice velike francoske firme za zlatnino, srebrnino in drage kamene v Aleksandriji.

Pater Engelbert se je predstavil drugi dan nemškemu poslaniškemu svétniku in je našel milost v njegovih očeh. G. baron ga je priporočil poslaniku Maršalu, ta pa sultanu. V par dneh je p. Engelbert dobil naravnost od turškega dvora pisanje, s katerim se je predstavljal vsaki dan, razen praznikov, v sultanovem muzeju v Štambulu; tam ga je čakal uradnik, ki mu je postregel z najnovejšimi klinopisnimi tablicami.

Prve dni je p. Engelbert v štirih urah, ki jih je imel na dan na razpolago, mogel le 2 do 4 tablice razvozljati. Kasneje jih je v istem času prebral 15 do 20. Kakšne so te tablice, sem ga nekoč vprašal. Dve Vam lahko pokažem, mi odgovori. Kupil sem jih od nekega Arabca na potu iz Smirne v Carigrad in jih imam sè sabo.

Tablici ste iz erdeče močno žgane ilovice, po barvi podobni naši opeki. Dolgi ste kakih 13, široki kakih 9 cm, popolnoma gladki ko steklo, brez robov in lepo zaokroženi. Pisna znamenja, kratki pa prav ostri klinčki, od tega je tudi ime klinopis, stoje v vodoravni, včasih tudi v navpični legi, tu pa tam tudi nabrani v zvezdo, postavljeni v najlepše vrste. V tablice so vdolbljena v največjo skrbjo.

Kaj pa pišejo te tablice, ki jih zdaj prepisujete v muzeju, vprašam patra. Naletel sem na sodnijske zapiske, mi odgovori. Potrpite malo, prebral Vam bom iz zvezka, ki ga imam sè seboj, nekaj takih uradnih sodeb.

Na tablici, ki ima v muzeju številko, tu je povedal število, je zapisano: Posestnik, tu je zapisano asirsko ali babilonsko ime, toži svojega soseda, tu je zapisano sosedovo ime, da je ta na svojo živino premalo pazil in zato je njegova živina popasla posestnikov travnik in mu naredila veliko škodo. Sodniji predseduje ta in ta sodnik in ima dva prisednika, ki sta na tablici tudi imenovana z imenoma. Sklep sodbe se glasi: Tožniku se da prav, ker so priče potrdile, njih imena so tudi zapisana, da je sosedova živina po njegovi malomarnosti v resnici naredila posestniku škodo. Za kazen mora obsojeni sosed prinesiti posestniku pet košaric črešenj, mora ga prositi odpuščenja in spraviti se ž njim.

Na drugih tablicah so bile zapisane podobne sodbe radi škode na njivalih, včasih tudi razžaljenja in razni prepiri. Vse obsodbe pa so se glasile, da tisti, ki tožbo zgubi, plača ali v sadju, ali v žitu, ali pa v živini, potem da mora prositi odpuščenja in spraviti se s tožnikom.

Iz vsega se vidi, da je vladalo v deželi lepo vrejeno razmerje med ljudstvom, da so natanko pazili na lastninsko pravico in na mir med ljudmi. Imeli so državne uradnike in sodnike; sodniki so bili prisiljeni biti pravični, ker so imeli prisednike in skušali so dognati resnico po pričah. Pač pa se vidi, da takrat v tej deželi še niso poznali denarja, ker so plačevali v živilih, sè sadjem in živino.

Kaj pa boste storili s temi zapiski, sem vprašal patra. Priobčil jih bom, odgovori, v posebni knjigi. V katerem jeziku pa? V latinskem, ker je stvar namenjena za učeni svet in take učene stvari se še dandanes priobčujejo v latinskem, včasih tudi v francoskem jeziku.

Razgled po serafinskem svetu.

Duhovne vaje so tretjeredniki opravljali v različnih skupščinah: v Ljubljani, v Mariboru, v Novem mestu, na Vrhniki in drugod. Večinoma so jih imeli v redovni cerkvi, neke drugod pa v tretjeredni dvorani. Zakaj v dvorani — v zaprtem prostoru — in ne v cerkvi? Take duhovne vaje imajo to prednost, da se zanje oglasi in se jih vdeležuje določeno število udov, ki so pri vseh premišljevanjih in družih za duhovne vaje določenih pobožnostih; zato rodijo te vrste duhovnih vaj več sadu, ko one v cerkvi, katerih se vdeležijo celih le nekateri, drugi pa poljubno.

Spominik Slovenije na sedemstoletnico Frančiškove smrti so začeli graditi. Načrte je napravil vseučiliški profesor na ljubljanski tehniki in daleč po svetu znani arhitekt, ki vodi tudi poprave predsedniške palače v Pragi, pa noče biti imenovan; napravil jih je za „Bog plačaj“. Zastopnik provincije, ki delo nadzira, je g. inženir Anton Suhadolc, zidarska dela in kar k njim spada, so izročena tvrdki Acceto. Upamo, da bo do letošnje zime cerkev pod streho, vse drugo bo moralo čakati. Cerkev bo 47 m dolga, 34 široka, 13 visoka; sedežev bo notri okoli 500, altarji trije, krstna kapela pri vratih, ena ali dve drugi kapeli za velikim altarjem. Neko posebno veličanstvo bo notranjemu prostoru dajalo dvajset stebrov, visokih nad 11 m, ki bodo nosili težo strehe; strop bo lesen, pa lepo obit in proti ognju dobro zavarovan; oblokana cerkev bi v tem času še enkrat toliko stala, zato se moramo pri stroških na skrajno mejo umekniti; saj bomo še to težko zmagali in še le čez leta v vsem dovršili. Samo za letošnje delo, da bo zidovje pod streho spravljeno, manjka še en milijon dvestotisoč dinarjev. Če bi dal vsak slovenski tretjerednik deset dinarjev, ali pa kako drugo osebo k temu pregovoril, bi imeli polovico primankljeja skupaj; če storite tako še prihodnje leto ali daste letos več, bo delo mogoče drugo leto nadaljevati. Cerkev bo lepa in krasna; Slovenija bo ž njo postavila Frančišku najlepši spominik; svetnik dobrotnikom ne bo nič dolžan ostal. Prosimo nadaljnih darov.

Svetotrojška skupščina namerava prirediti na karmeljsko nedeljo 19. julija slavnostno praznovanje petdesetletnice vsem bratom in sestram, ki so že 50 let v tretjem redu. V ta namen naj se tisti, ki so vpisani pri Sv. Trojici

in so petdeset let v tretjem redu zgledno preživeli in so še toliko pri moči, da bi se slovesnosti mogli vdeležiti, prigrasijo sami ali po odbornikih in odbornicah pri p. voditelju pri Sv. Trojici. Odborniki naj jih na to opozorijo in pri p. voditelju prigrasijo. Na slovesnost so povabljeni tudi vsi tretjeredniki od blizu in daleč, posebej še odbori raznih skupščin z g. voditelji.

Vič. — Kaker lani, tako smo tudi letos v viški tretjeredni skupščini priredili misijonski teden. Okrajne predsednice Češnovar, Habe, Kanoni, Koprivec, Kremžar, Kušar, Rožmanec in Vrhovec so šle v vsako hišo in k vsaki družini ter so pobirale prostovoljne prispevke za naše misijone. Ob enem so pobirale pri udih misijonske družbe letno članarino. Pri tej priliki je pristopilo tudi večje število novih udov. Skupno so zbrale 3660.75 Din. — Na slični način smo imeli tudi agitacijo za naše „Cvetje“, katerega število naročnikov se je letos podvojilo. Znaša namreč 156. — Pri vsem tem pa moramo upoštevati to, da naša skupščina obsega izključno župnijo Vič. — P. Engo.

Iz Maribora. Odsek sv. Elizabete je l. 1924 sprejel ob 46 dobrotnikov 49 kosov obleke in obuval in v denarju Din. 567.50. Obdarovanih je bilo 90 ubogih oseb z obleko in obuvalom, z denarjem pa v znesku 169 Din. 25 p. Frančiškanska misijonska družba je miloščine nabrala in v Ljubljano poslala: Din. 4153.50 za leto 1924. Armada sv. Križa pa Din. 4173.— Skupščina duhovnikov III. reda šteje 170 udov, od teh so 4 gospodje že umrli. Šestdeseta kanonična ustanovitev III. reda v mariborskem okrožju se je izvršila dne 12. X. 1924 v Razborju nad Slovenjgradcem. — P. F. B. P.

Družba katoliških železničarjev na Francoskem se poteguje, da bi bil železničar tretjerednik Pavel Pij Peradzo, ki je umrl v duhu svetosti, ne le mej blažene prišet, ampak da bi bil tudi določen za zaščitnika (patrona) železničarjev.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. I. J. za ozdravljenje hude živčne bolezni in za redovni poklic. — A. Lah Jezusu, Marljil in več svetim za zdravje po težki operaciji. — I. B. za srečno vrnitev iz jetništva in za zdravje. — Neim. svojo hčerko za pravo spoznanje, gorečnost v molitvi in za posušeno službo. — A. K. v veliki stiski in hudem preganjanju. — Marija Kern za zdravje na očeh. — K. N. iz Kamnika bolno ženo tretjerednico. — Nežlika Bizjak za spoznanje poklica in stanovitnost v dobrem. — Uredništvo Cvetja vse dobrotnike nove cerkve sv. Fr. — E. Kranjc v važni zadevi.

II. Pokojni udje skupščin:

1. **Ijubljanske:** M. Fabjan, M. Kokalj, Terz. Prah, M. Žitnik, Ana Komatar, Anica Čibej, mlada, zelo tihla in zares pobožna tretjerednica, ki je napravila skušnje na učiteljski in bi bila imela nastopiti službo učiteljice, pa jo je Bog pozval na bolniško posteljo za več mesecev ter jo nedolžno poklical k sebi v nebesa.

2. **šentviške nad Lj.:** M. Polenšek, M. Kovač, Fr. Čipelnik, M. Napast.

3. **tržiške na Gor.:** Ivana Mali, M. Bertancelj.

4. **cerkljanske na Gor.:** Mar. Bergant.

5. **viške:** Ivana Slabe, Mar. Sojar, Hel. Rihtar, M. Pezdír.

6. **novomeške**: Jožef Avsec.

7. **mariborske**: Maribor: Regina Žižek, Regina Novak, Ana Jureš, Anton Pinter, Franc Potočnik, Jozefa Rudel, Ana Kletnar, M. Weber, Cecilija Sternad, M. Schocher Alojzija Rozman. — Kapla: Katarina Koničnik. — Sv. Peter pri Mariboru: Terezija Cvikel. — Sp. Sv. Kungota: Martin Koliher. — Slivnica: Lovrenc Grobelšek.

8. **brežiške**: Brežice: Marija Narad, Ana Stergar, Uršula Horvatič, Marija Požar. — Bizeljsko: Antonija Gregl. — Cerklje: Ana Omerza, Marija Žibert. — Artiče: Neža Bogovič, omožena Lapuh. — Čatež: Ana Kovačič, Marija Lorber, Neža Dvoršek. — Pišecce: Marija Rožman, veleč. g. župnik Srabočan Anton, Franc Ogorevc, Marija Bregar, Ana Kene. — Dobova: Katarina Požar, Neža Sluga, Helena Cetin. — Videm: Terezija Kocjan. — Kapele: Ana Starčič.

9. **brezjanske**: Lucija Slapar, Ktr. Kokošar, Jera Globočnik.

10. **svetotrojiškega okrožja**: Sv. Benedikt: M. Aigner. — Kapela: Frančiška Divjak. — Sv. Trojica: M. Mulec, Jirga Mulec, Jozefa Markovič, Jozefa Krajnc, Vinko Kocuvan † kot kapucinski br. Konrad na Krškem, Ana Križan, Mica Mihelič, om. Roškar, M. Letonja om. Lončarič. — Sv. Anton: Anton Lovrenčič, † pri Sv. Ani, Ter. Slaček. — Sv. Peter v Gorn. Radgoni: M. Šajher, Magda Mulec, M. Kocbek, Ferd. Majžir, Neža Bratkovič, Ter. Osojnik, Julij Manko, Karl Knaflič. — Sv. Juri na Ščav.: M. Pelcl, Neža Fekonja v 91. letu, Ivana Weisman. — Sv. Rupert: M. Ploj om. Šuc (49 l. v 3. r.), Ivana Polič. — Sv. Bolfenk: M. Firbas om. Švarc. — Sv. Lenart: M. Fras. — Sv. Andraž: M. Toš, M. Kocmut. — Sv. Ana v Slov. gor.: Jan. Versolman. — Mala Nedelja: Ivana Mühič. — Prekmurje: Bogojina: Jož. Bojnic. Fr. Ošljaj, Ivan Hodinjak, Štefan Lorenčič, A. Ošljaj, Julia Felber, Ter. Kerman, Julij Jurek, Ter. Ošljaj, Magd. Rožman, Verona Ošljaj, Ana Gerenčer, Lena Ošljaj, Ana Plaj, Klara Ošljaj, Ivan Sampl, Julia Ošljaj, Fr. Rožman, Klara Ošljaj, Klara Turner, Julia Berden, Fr. Kuzma, Bara Černela, Magd. Meričnjak, Ana Nemeč, Klara Svec, Kata Gujtman, Ana Horvat, A. Zdravec, Ivan Ošljaj † 15. leta na bojišču, Fr. Gyerončič. Fr. Toplak, Ivan Lorenčič, Julia Rožman, Klara Berdin, A. Lorenčič, Julia Hajdinjak, M. Lopert, Julia Glavač, Urša Ošljaj, Ferenc Cesar, Jož. Berdin, Treza Kovač, Urša Trajberlič, Barba Glavač, Klara Merčinjak, Klara Ivančič, Jožef Horvat † 1916 na bojišču, Suza Benkovič, Roza Bukovec, Žuža Nemet, Pavl Gerenčer, Kat. Gabron. — Beltinci: Bara Pál, Geta Škafar, Ana Kociper, Ana Sraka. — Tišina: Mikloš Lazar, Marija Ružič.

11. **celjskega okrožja**: Št. Jurij ob j. ž.: Mica Guzej, Ana Podgajšek, Mica Grajzel, Ana Zupanc. — Račje pri Zid. m.: Terezija Zupan. — Trbovlje: Anton Pirnat. — Ponikva: Ana Slivca. — Laško: Urša Ojsteršek. — Št. Pavel: Marija Višnjar. — Nova cerkev: Jurij Topolšek, Mica Krumpelj, Anton Kresnik. — Zibika: Helena Žolgar. — Teharje: Neža Klínej. — Šmarje: Neža Jagodič. — Celje: Jera Perc, Jožefa Oblak, Terezija Rozman. — Griže: Alojzija Kerk. — Št. Ilj pod Turjakom: Marija Terjek, Neža Goc, Marija Podbernik, Marija Kocijan, Marija Kališnik, Gregorij Uršej, Anton Uršej, Julijana Sovič, Jožef Šertel, Helena Uršej, Liza Jelenko, Neža Klemen. — Buče: Terezija Jazbec. — Vitanje: Eliza Arbič. — Št. Rupert: Franca Mlakar, Jernej Zemljak. — Sladka gora: Roza Pšeničnik. — Polzela: Neža Melanšek.

12. **razborške**: Jožefa Sisernik.

13. Mrjna Šajn iz Knežaka, M. Tomšič iz Bača. Obe ste bili zelo zgledni in ste se veliko trudile, da je bil na Knežaku ustanovljen tretji red.

Zahvala za uslišano molitev.

A. J. se zahvaljuje presv. S. J., Mariji, sv. Jožefu, Frančišku in Antonu za ozdravljenje težke bolezni. Zahvala je bila obljubljena. — F. M. neb. Očetu, Jezusu in sv. Antonu za prejeto milost. — Mar. Gerkman presv. S. J. in Mar., sv. Ant. za uslišanje v prav važni

zadevi; zahvalo v Cv. sem obljubila. — Nežika H. svetogorski M. B., sv. Neži in sv. Apoloniji za uslišano prošnjo. — Mar. Spunt presv. S. J., Mariji, sv. Jožefu, Antonu, mali Cvetki in drugim za večkratno uslišanje. — N. iz obljube Mariji, sv. Antonu, Martinu za rešitev iz velike nesreče. — Mar. Bukovec lurški M. B., sv. Jožefu, Antonu, bl. Tereziji za ozdravljenje nevarne bolezni na obrazu; zahv. je bila obljubljena. — Neka žena s Kl. presv. S. J., Mariji, sv. Urbanu za ozdravljenje. — Tisočera hvala in zahvala sv. Frančišku, presv. Srcu Jez. in Mariji pomagaj! Leta in leta sem molila za strica, ki je pozabil na Boga in verske dolžnosti. Milost je našel! Zahteval je sam duhovnika in umrl prav skesano. Tretjerednica-Kamnik. — Zahvaljujem se Mariji Devici, sv. Antonu, blaženi mali Tereziji, ker sem se bila zaobljubila v nevarni bolezni svoje nečakinje, nakar sem bila uslišana. M. D. — M. Letnik se zahvaljuje M. B. in sv. Frančišku, da je zgubljeno stvar srečno našla.

Darovi.

Za Cvetje: iz Maribora 100 Din, iz Kamnika 5.

Za novo cerkev sv. Fr.: (v din.) Nabrali so: M. Lukanc 1530, M. Pečar, Mala vas 550, A. Doberlet, Savle, 270, M. Smerke, Stožice, 342, M. Stussiner 150, J. Medved 720, A. Japelj 66, M. Letnik 58, P. P. 5060, P. V. 210, P. A. 6353. P. K. Nazarje 1212, zlato uro in zlato verižico in 1 zlat za 20 Kr. — Darovali so: 3. redniki v lški vasi pri lgu 161, v Mengšu 108, v Št. Petru (pri Novem mestu) 260, v Dobu 1050, pri Sv. Trojici v Sl. gor. 370, pri Novi Štifti 175, žup. urad v Špitaliču 65, neim. družina 300, neim. g. prof. 400, neim. 300. — Po 200 so darovali: Gospod in gospa Trtnik, neim. g. katehet, g. dekan Lavrenčič, uršul. sam. v Ljublj., Mar. kongr. gospodičen pri oo. franč. — G. S. 350, g. prost. Kalan 1.000, Dr. L. Jordan 250, neim. gospa 1.000, K. Zupančič 101, M. Bregar 125. — Po 100 so darovali: Monsign. T. Zupan, J. Lančič, M. Mažki, M. Jalovec, g. žup. Vovko, J. Kočvar, g. žup. Žugelj, tri sestre, g. prof. Hybašek, g. prof. L. Arh, g. Dr. Knific, M. Kalan, Fr. Goričar, sedem neimenovanih; tovarnar g. J. Kopač 13.000 (že drugi dar), g. dekan Kete 50, g. svet. M. Saje 35, R. Poljanec 130, neimenovana 80. — Po 30: M. Katrašnik, J. Gerzetič, A. roj. Mlejnik, dve neimenovani, P. B. Brežice 50, neim. 50, tri neim. po 25, dve neim. po 15. — Po 10: M. Ogrinec, F. Kozlevčar, R. Drozg, tri neim. — Po 20: F. Majhenič, A. Šavc, F. Fale, M. Dovgan. — J. Popolare 25 it. lir, M. Sedej 25 it. lir, gospa Frančiška Dr. Lamanna 500 it. lir. — Tretji red v Breznu ob Dravi 395, P. S. K. iz Maribora 1.000. Bog poverni vsem stotero!

Za kruhe sv. Antona: z Brezja 10.

Za frančišk. misijone: iz Kamnika N. 100, zbirka 12:50; iz Nazareta Mar. Močnik 149, M. Tomišek 64:50, nabrano v zakristiji 185; od Sv. Trojice 42; iz Brežic 207:50; iz Maribora: Avguštnek Neža 51, gg. župniki Božiček Fr. 75, Frangež Jer. 132:50, Hohnjec Fr. 100, Fišer Andr. 15, Štraki Mt. 25, za obrabljene znamke 465, Koprivnik Ivana 10, Makoter Ant. 10, Stanet M. 10, Gašparin Al. 10, Müller M. 10, Erjavec Fr. 20, Šuc Fr. 17:50, Jančič Ant. 20, Kodrič Zof. 5, Vrečko Martin 25, Voršič Mar. 14:50, N. 20, N. za odkup otrok 300, Stranjšek Fr. 94:50.

Za afrik. misij.: Pregelj Fr. 10, Spindler Otl. 5, Trdin Jožef 50, Jurša Trz. 20, Medved Simon 25, Kladnik za odkup otroka na ime Jožef, Frančišek, Anton 150, več neimenovanih 144; iz Kamnika: Omovšek M. 110, Anton 50, za odkup zamorčkov na imeni Anton in Marija 120.

Za armado sv. Križa: iz Kamnika 65.

- Letture Francescane.** Periodico mensile religioso, dedicato ai Figli Terziari di S. Francesco d' Assisi. — Cuneo (Piemonte) 1870 nsl.
- Maandschrift voor de Leden der Derde Orde van den H. V. Franziskus.** Onder Redactie van eenige P. P. Capucijnen. — Helmond 1914 nsl.
- Maandblad.** Orgaan der Derde Orde van den H. Franciscus. — Woerden 1913.
- Madonna di Sasso e Messaggero Serafico, Rivista Mensile Mariano** — Francescane. — Lugano.
- Le Memento.** Petit missionnaire du Tiers-Ordre de Saint-François d' Assise. — Paris 1903 nsl.
- El Mensajero Serafico,** revista mensual dedicada los Terciarios y devotos de N. P. S. Francisco de Asis en Espana y América. — Madrid 1883 nsl.
- Le Messager de Saint-François d' Assise.** — Revue Mensuelle du Tiers Ordre publiée par le Frères Mineurs de Belgique. — Malines 1905 nsl.
- St. Anthony's Messenger,** Organ of the third Order of St. Francis, and devoted to the interests of the Holy Family association. — Cincinnati, Ohio 1893 nsl.
- Misionero Franciscano** — Chillán (Chili) ok. 1898 nsl.
- The Franciscan Monthly.** — A Magazine for Tertiaries and those interested in the work of the Spiritual Children of St. Francis. — London 1897 nsl.
- L'Oriente Serafico,** Bollettino Ufficiale per il VII. Centenario de Terz' Ordine Franciscano (30. nov. 1920 - 30 maggio 1921). — Assisi.
- L'Oriente Serafico,** periodico del Terz' Ordine Franciscano, istruttivo, morale, ascetico, letterario, ricreativo. — Assisi 1889 nsl.
- El Plata Serafico,** Publicacion mensual. — Buenos Aires 1905 nsl.
- Revista Serafica de Chile** redactada por los P. P. Franciscanos de la Provincia de la SS. Trinidad. — Santiago 1908 nsl.
- Revista Franciscana de Vich** publicacion mensual, destinada a la propagacion de la Vener. Orden tercera de penitencia del Serafico Padre S. Francisco de Asis. — Barcelona 1873 nsl.
- Revista Franciscana de Colombia,** Organo de la Orden Tercera de Penitencia. — Bogotá 1905 nsl.
- La Revue du Tiers-Ordre et de la Terre Sainte.** Bulletin mensuel, illustré, publié par les Peres Franciscains du Canada. — Montréal 1884 nsl.
- Revue Franciscaine,** bulletin mensuel du Tiers Ordre de St. François. — Bordeaux ok. 1878 nsl.
- Rinascita Franciscana.** Giornale per gli ascritti al terz' Ordine Franciscano. Esce ogni Domenica. — Bologna 1909 nsl.
- Ružičnjak svetoga Franje Serafskoga.** Nabožno poučni list za katolički puk, napose za trećorednike. — Trsat 1897 nsl.
- Alla Scuola di S. Francesco.** — Periodico mensile per i Terziari, diretto dai Frati Minori del Trentino. — Villazzano 1914 nsl.
- Sendbote des hl. Franziskus.** — Monatschrift für die Terziaren, die Verehrer des hl. Antonius und die Freunde der Franziskanermissionen. — Metz 1890 nsl.
- La Sicilia Serafica.** — Palermo 1903 nsl.
- De Tertiarijs.** — Orgaan der Derde Orde van den H. Franciscus. — Weert 1913 nsl.
- Irish Franciscan Tertiary,** a monthly Journal for the Third Order of St. Francis. — Dublin 1890 nsl.
- Allgemeine Deutsche Tertiaren-Zeitung.** — Marienthal (Rheingau) 1911 nsl.
- Ai Terziari Francescani.** Bollettino di Propaganda. Bergamo.
- Il Terziario Franciscano.** Organo ufficiale della Federazione Veneta dei Terziari dipendenti dai Frati Minori. — Vicenza 1901 nsl.
- Il Terziario Franciscano.** — Periodico mensile, organo della federazione dei terziari francescani del Lazio. — Roma 1910 nsl.
- L' Union Seraphique.** — Revue mensuelle du Tiers-Ordre Franciscain. — Monte Carlo 1906 nsl.
- La Verna.** — Bollettino mensile del terz' Ordine ed Antoniano. — Rocca S. Casciano 1912.
- Vida Franciscana.** — Organo oficial de la Ven. Orden Tercera, revista mensual ilustrada, dirigida por los Franciscanos. — Madrid 1919 nsl.
- Vita Franciscana.** — Bollettino mensile pei Terziari. — Napoli 1921 nsl.

La Voce di S. Antonio. — Quaracchi 1903 nsl.

La Voce di S. Antonio, S. Maria degli Angeli, presso Assisi 1895 nsl.

Voz de S. Antonio. — Braga 1896 nsl.

Voz de S. Antonio. — Revista mensual ilustrada. — Porto 1895 nsl.

Il Zelatore del T. O. Francescano, Organo delle Congregazioni. — Bologna.

B. Koledarji.

Anonymus, **Almanach du Tiers-Ordre** (pour l'année bissextile 1884) à l'usage des Tertiaires et Cordigères de Saint-François sous la direction des Pères Franciscains. — Bordeaux 1876 nsl.

Anonymus, **S. Antonius Kalender**. — Fulda 1895 nsl.

Anonymus, **St. Antonius Volksalmanak**. — Mechelen 1896 nsl.

Anonymus, **Calendrier des Tertiaires**. — Montréal 1920.

Anonymus, **Sendboten-Kalender für das Katholische Volk**, besonders für die Tertiären des hl. Franziskus, für die Freunde der Franziskanermissionen und die Verehrer des hl. Antonius. — Metz 1891 nsl.

Anonymus, **S. Franciscus Almanak voor het jaar O. H.** — Mechelen 1895 nsl.

Anonymus, **St. Franziskus-Kalender für die Mitglieder des dritten Ordens**. — Limburg a. d. Lahn.

Anonymus, **Altöttinger Franziskus-Kalender**. — Altötting.

Anonymus, **Serafinski koledar**. — Ljubljana 1918, 1919.

Anonymus, **Glücklein-Kalender**. — Wien 1888 nsl.

Ferrando, **P. Franciscus O. F. M.**, Almanaque del Terциario Franciscano para 1902. — Santiago 1902.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1925.

Maj.

Junij.

1 P		Sv. Filip in Jakob ap.	1 P	†	binkoštni
2 S		Sv. Atanazij c. uč.	2 T		binkoštni
3 N		3. po velik. Najdenje sv. križa	3 S		kvatrna. Bl. Andrej 1. r.
4 P		Sv. Monika	4 Č		mej osmino
5 T		Sv. Pij V. pap.	5 P		kvatrna. Sv. Bonifacij
6 S		Osmina sv. Jož.	6 S		kvatrna. Oficij mej letom
7 Č		Sv. Stanislav šk.	7 N	† V.O.	Presv. Trojica.
8 P		Prikaz sv. Mih.	8 P	Čm.	Bl. Pacifik 1. r.
9 S		Sv. Gregor Naz.	9 T		Sv. Primož in Felicijan m.
10 N		4. po velikinoči, Sv. Antonin	10 S	Čm.	Sv. Marjeta vd.
11 P	Čm.	Bl. Julij, Ladisl., Vivald 1. in 3. r.	11 Č	† V.O.	Presv. Rešnje Telo
12 T	Čm.	Sv. Nerej in tov.	12 P		mej osmino
13 S		Sv. Peter Regalat 1. r.	13 S	†	mej osmino. Sv. Anton Pad.
14 Č	Čm.	Bl. Petronila 2. r. Sv. Bonifac	14 N		mej osmino in 2. po bink.
15 P		Sv. Janez dela Sal.	15 P		mej osmino. Sv. Vid m.
16 S	Čm.	Sv. Ubald	16 T		mej osmino. Bl. Gvid 1. r.
17 N		Sv. Paškal 1. r.	17 S		mej osmino
18 P		prošnji. Sv. Feliks 1. r.	18 Č		osmina presv. R. T. Sv. Efrem c. u.
19 T		prošnji. Sv. Ivon 3. r.	19 P	† V.O.	Presv. Sreče Jezusovo
20 S		prošnja. Sv. Bernardin 1. r.	20 S		Molt. in sv. m. o sv. Ant. Pad.
21 Č	† V.O.	Vnebohod Gospodov	21 N		3. po bink. Sv. Alojzij
22 P		Bl. Janez F. in Janez ter Peter m.	22 P		Sv. Pavlin šk.
23 S	†	Bl. Bartolomej in Gerard 1. 3. r.	23 T		vilija sv. Janeza Krstn.
24 N		mej osmino vnebohoda	24 S	†	Rojstvo sv. Janeza Krstn.
25 P		Posveč. bazilike sv. o. Fr.	25 Č		Sv. Viljem opat
26 T		Bl. Marija Ana 3. r.	26 P		Sv. Janez in Pavel m.
27 S		Sv. Beda Častitljivi c. uč.	27 S		Bl. Benvenut 1. r.
28 Č		osmina vnebohoda	28 N		4. po bink.
29 S	Čm.	Bl. Štefan in Rajmund 1. r.	29 P	† V.O.	Sv. Peter in Pavel ap.
30 P	†	post. bink. vilija, Sv. Ferd. 3. r.	30 T		Spomin sv. Pavla
31 N	† V.O.	Binkošti			

Op. : † pomeni popolni odpustek, ki se mora v svetem letu pokojnim v prid obrniti
VO = vesoljna odveza, **Čm** = sv. maša se sme ta dan opraviti v črni barvi.